

WYCHODZI CO? NNIIE.

Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego“ ulica Hallicka
Rzecz 46.
Przedpłacone w całości 18 złr. — półrocznie 9 złr. — miesięcznie 3 złr. —
Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim, rocznie 24 złr. — półrocznie 12 złr. — miesięcznie 6 złr. —
Z przesyłką pocztową do państwa, do których Niemiec rocznie 30 złr. — półrocznie 15 złr. — miesięcznie 8 złr. —
Z przesyłką pocztową do państwa, do których Niemiec rocznie 30 złr. — półrocznie 15 złr. — miesięcznie 8 złr. —
Z przesyłką pocztową do państwa, do których Niemiec rocznie 30 złr. — półrocznie 15 złr. — miesięcznie 8 złr. —

Numer kosztuje 10 cent.

Redakcja nie odpowiada.

Od wydawnictwa.

Z nowym kwartałem zapraszamy szan. pp. prenumeratorem do odnowienia prenumeraty w celu uregulowania nakładu i uniknięcia reklamacji.

Przedpłata na „Dziennik Polski“ wynosi:

Na prowincji z przesyłką pocztową:	
rocznie	24 złr. — ct.
półrocznie	12 „ — „
kwartalnie	6 „ — „
miesięcznie	2 „ — „
We Lwowie bez przesyłki pocztowej:	
rocznie	18 złr. — ct.
półrocznie	9 „ — „
kwartalnie	4 „ 50
miesięcznie	1 „ 50

Jako premie dla prenumeratorem naszych tak dawnych jak i nowych, ofiarujemy po porozumieniu się z księgarnią K. Altenberga, Dzieła Krasickiego, 3 tomy. Kochanowskiego, 2 tomy. Trembeckiego, 2 tomy i Węgieńskiego tom 1. — razem więc 8 tomów w bardzo eleganckim i starannie wykonanym, które kosztowały dawniej 7 złr., po cenie zmniejszonej 3 złr. 50 cent.

Sprawy sejmowe.

Wydział krajowy przygotował już dla Sejmu dwa projekty ustaw budownictwowych dla mniejszych miast i miasteczek, tudzież dla gmin wiejskich. Sprawa wydania nowych ustaw w tym celu, była już w Sejmie poruszona. W ciągu sesji odbytej w zeszłym roku pojawiło się sprawozdanie komisji administracyjnej, które wyraziło oczekiwanie, iż Wydział krajowy przedłoży stosowne wnioski w tej mierze na najbliższej sesji sejmowej. To życzenie komisji sejmowej, jako że nie było pożary, które kraj nasz w ostatnim roku nawiedziły, skłoniło Wydział krajowy do ułożenia projektów do ustaw budownictwowych.

W przedłożonych projektach dla gmin miejskich, zwłaszcza w częściach dotyczących budownictwa, uważa Wydział krajowy bezpieczeństwo od pożaru głównie w ogniochronności materiałów budowy, na wsi zaś i w częściach przedmieść, mających charakter wsi, w rozległości przestrzeni zabudowanych i w odziewaniu tych przemian między budynkami.

Dla ułatwienia uwzględnienia miejscowych potrzeb i stosunków, tudzież właściwości rozmaitych okolic kraju, zastrzegają oba projekty uchwałom Rady gminnej, zatwierdzonym przez Radę powiatową, obszerny wpływ na oznaczenie materiału, który do budowy użyty być winien. Zarówno w miasteczku jak i na wsi istnieją wydzielone obszary dworskie. Dla tego w obu ustawach oznaczono sposób zastępowania tych ustaw na wydzielonych obszarach dworskich.

W ustawie dla miast i miasteczek wywyznają w kr. się z zadania w taki sposób, że przekazuje co do budowy na obszarze dworskim w obrębie zabudowań gminy, lub w odległości nie wynoszącej 50 m. od zabudowań gminy, wykonanie tych przepisów organom gminy. Co do budowl zaś oddalonych przynajmniej o 50 m. od zabudowań gminy obowiązują mając odnośnie postanowienia ustawy budownictwowej dla wsi.

Więcej rozszerzony zakres działania i zwiększony nadzór Wydziału powiatowego co do budowl na obszarach dworskich i budynków na nich istniejących, projektowany w powyższych przepisach, jest zdaniem Wydziału krajowego

nieodzownym wpływem okoliczności, że bądź to budujący jest sam przełożonym obszaru dworskiego, bądź też przełożony obszar dworskiego jest zawiązytym od budującego. Zresztą odpowiadają oba projekty w głównych zarysach postanowieniom w tej mierze obecnie obowiązującym.

Również wygotował już Wydział krajowy sprawozdanie z czynności w zakresie przemysłu krajowego z wnioskiem, aby Sejm sprawozdanie to przyjął do wiadomości. O czynnościach Wydziału kraj. i komisji kraj. dla spraw przemysłu domowego i rzemieślniczego, podaliśmy już w ciągu roku obszernie relacje.

Na wczorajszym posiedzeniu komisji drogowej rozdziałem tylko referaty. Dziś w południe rozpoczęły obrady komisji: petycyjna i gospodarstwa krajowego; wieczór zbierają się komisje: budżetowa, gminna i Klub; prawicy i lewicy.

Jutro rano zbierze się Klub centrum.

Galicyjski fundusz indemnizacyjny.

Prezjdum Namiestnictwa przedłożyło Sejmowi rządowe zamknięcie rachunków indemnizacyjnych funduszu Galicji wschodniej i zachodniej wraz z księstwem Krakowskim za rok 1885, wraz z preliminarzem tychże funduszy na rok 1887.

Potrzeby funduszu indemnizacyjnych według preliminarza Namiestnictwa na rok 1887 są następujące: a) dla Galicji wschodniej:

1. Koszta zarządu	17.162 złr.
2. Spłata kapitałom:	
a) przez losowanie	2.044.350 „
3. Renty dla uprawnionych	1.531.026 „
4. Zaliczki zwrotne	11.433 „
5. Nadzwyczajne wydatki	47.000 „
Ogółem	3.650.971 złr.

b) dla Galicji zachodniej:

1. Koszta zarządu	8.214 złr.
2. Spłata kapitałom:	
a) przez losowanie	1.142.400 „
3. Renty dla uprawnionych	901.514 „
4. Zaliczki zwrotne	966 „
5. Nadzwyczajne wydatki	16.000 „
Ogółem	2.069.094 złr.

Ogółem wydatki funduszu indemnizacyjnego dla Galicji wschodniej i zachodniej wynoszą 5.720.065 złr.

Wydatki to pokryte będą: I. W Galicji wschodniej: 1. spłaceniami dochodami w kwocie 37.782 złr.; 2. wpłatą od obowiązkowych w kwocie 12.000 złr.; 3. ze zwrotu zaliczek 8.076 złr.; 4. od kraju dodatkami indemnizacyjnymi od podatku 2.183.064 złr.; 5. ze Skarbu państwa zaliczka 1.409.848 złr.

II. W Galicji zachodniej: 1. własnymi dochodami w kwocie 24.661 złr.; 2. ze zwrotu zaliczek 940 złr.; 3. od kraju dodatkami indemnizacyjnymi od podatku 828.872 złr.; 4. ze Skarbu państwa 1.215.152 złr.; 5. wpłatą od obowiązkowych w kwocie 4.469 złr.

Podług stanu kapitałów wynosi oprocentowany dług w obligacjach indemnizacyjnych Galicji wschodniej z końcem roku 1885 sumę 32.602.920, po potrąceniu wylosowanych kwot 31. października 1885 i do 30. kwietnia 1886 w sumie 1.888.006 złr. pozostaje złr. 30.620.520, z której to sumy wynoszą 5 pr. odsetki na r. 1887 kwotę 1.531.026 złr.

Dla Galicji zachodniej wynosi dług indemnizacyjny z końcem r. 1885 sumę 19.136.985 złr. po potrąceniu kwot wylosowanych w r. 1885

i 1886 pozostaje dług 18.030.285 od czego 5 pr. wynoszą 901.514 złr.

Dla Wielkiego Księstwa Krakowskiego zaś wynosi ten dług z końcem 1885 roku 1.452.853 złr., co po spłacie kwot wylosowanych w r. 1885 i 1886 umniejsza się do sumy 1.341.553 złr. od czego procenta wynoszą 67.077 złr. krajowy dodatk indemnizacyjny wynosić będzie w roku 1887 po 30 centów od każdego guldna podatków państwowych.

Przemysł młynarski w Galicji.

Na wczorajszym posiedzeniu sejmowym rozdano posłom Rocznik statystyki przemysłu i handlu krajowego, wydany przez krajowe biuro statystyczne, pod redakcją dra Tadeusza Rutowskiego, opatrzonego wstępem, zawierającym rys dziejów młynarstwa w Galicji, rozprawę o statystyce młynarstwa galicyjskiego, i obecnym jego położeniu, wraz z tabelami statystycznymi.

Ogółem posiada Gal. 3474 młynów, a mianowicie 34 parowych, 112 wodnych ulepszonych, 3,245 wodnych zwykłych, (99 wiejskich, opłacających wyżej 16 zł. podatku zarobkowego) 13 pływaków, 68 wiatraków i 2 młyny konne.

Oprócz 3.000 właścicieli młynów, dla których te młyny stanowią główne lub uboczne źródło dochodu, przemysł młynarski zatrudnia 6.538 ludzi.

Roczny przemiał zboża wynosił w roku 1883 ogółem 3,622.837 cent metrycz, zboża wartości przeszło 30 milionów złr., z tego idzie na wywóz za granicę kraju około 280 cent. metr. co reprezentuje wartość około 4 milionów złr. W tym czasie wywóz węgierskiej maki reprezentował wartość w roku 1882 około 46 milionów, a w roku 1883 około 58 milionów.

Najświetniejszą czasą młynarstwa galicyjskiego, to lata 1860—1869. Już rok 1869 stanowi punkt kulminacyjny rozkwitu tego przemysłu. Era ekonomicznego rozkwitu i fatalnego jego końca w roku 1873 złowrogo oddziaływała na galicyjski młynarstwo. Nastąpiła epoka olbrzymiego rozkwitu młynarstwa węgierskiego. W węgierskim młynarstwie chronione ze strony Skarbu państwa i pobudzone wszelkimi usiłowaniami prywatnych do podniesienia eksportu do krajów austriackich urosł potężny współzawodnik, z którym walki młynarstwo galicyjskie nie wytrzymało. Równocześnie przyszło samkniecie granicy niemieckiej. Do roku 1879 wchodziły do Niemiec cerealia i mąka wolne od cła. Od 1. stycznia 1880 r. cło na mąkę wynosi 2 marki, a od roku 1881 podniesiono na 3 marki. Ciesom stanowczym były tarify kolejowe, refakcje i kartele, ułatwiające przewóz rosyjskiego i rumuńskiego zboża na niekorzystnej produkcji surowej i młynarskiej w Galicji. Pierwsze u nas padły ofiarą młyny parowe, założone przez obywateli, niefachowych, na technice młynarskiej się nie znających, do prowadzenia wysoce skomplikowanego interesu kupieckiego niezdolnych.

Niemiec austriacki.

Dziśniejszy numer *Nowego Wrem.* zawiera list jakiegoś Niemca austriackiego, który prosiąc o umieszczenie jego pisma w łamach dziennika p. na Suworina, rzuca myśl dziwną. Oto Austrjak ten, starając się dowieść bezpożyteczności dla Niemiec związku z Austrią, doradza utworzenie koalicji, do składu której wchodziłyby trzy państwa, mianowicie Niemcy, Francja i Rosja! Później wygląda to tak samo, jak gdyby ktoś do-

radzał utworzyć związek chemiczny z ognia w połączeniu z wodą.

Bliziej jednakże zastanowiwszy się nie jest to tak znów niedorzeczne. Ma się rozumieć dziś w grę wchodzi Alzacja i Lotaryngia, dla tego też projekt tego rodzaju we Francji wydobył się z dżim.

Pan Niemiec austriacki stara się dowieść przedewszystkiem, iż Austria jest bezsilna, a jako państwo samodzielne istnieć nie może, chyba tylko wstąpiłaby do związku niemieckiego na prawach Bawarii, Württembergi i innych państw, wchodzących do składu monarchji prusko-niemieckiej. Ma się rozumieć dynastja habsburska nigdy na coś podobnego zgodzić się nie może. Austria li tylko ma interesa na Wschodzie, a Niemcy ją popierają, lecz głębszego znaczenia w tem poparciu upatrywać nie należy. Niemcy nie mają żadnych widoków na Wschodzie, wówczas gdy Austria całą swoją ciężkością wychyla się na półwysp bałkański. Przeto przymierze Niemiec z Austrią może mieć chwilowe tylko znaczenie, lecz nie może pozostać długotrwałem.

Zupełnie inna jest rzecz, gdyby Niemcy, Francja i Rosja porozumiały się z sobą. Francja jest najbardziej zainteresowana w polityce kolonialnej, gdzie znów na każdym kroku interesa jej krzyżują się z angielskimi. Zwłaszcza przewagę angielską na morzu, co to winno być najpierwszym zadaniem Francji. Jednakowoż interesa są niemieckie. Państwo niemieckie rozwija dziś politykę kolonialną. Zmierzają się z potęgą angielską na morzu. Francja byłaby w stanie jedynie idąc oburącz z Niemcami. Żywotne interesa Francji i Niemiec są na morzu, a jedynym rywalem Anglii. Na przykładzie z Francją i Niemcami Rosja zyskałaby wiele. Mając rozwiązane ręce swobodnie by działała na Wschodzie, a w Azji zaatakowałaby naładzie posiadłości angielskie. Prowincje niemieckie Austrii zostałyby wcielone do związku państw niemieckich, a Rosja zyskałaby prowincję słowiańską.

Co prawda p. Niemiec austriacki w tem wszystkim zupełnie nie zdradza uczuć patriotyzmu austriackiego, skoro swoją ojczyznę w tak śmiały sposób rozrządza. Przemawia raczej przez usta jego zagorzały Prusak, żądny wzmocnienia swego Vaterlandu kosztem innych narodowości. Śmiało też są jego plany i chociaż zdają się mieć pewną podstawę racji, w rzeczywistości są to brednie polityczne.

Przed wojną.

Moskiewskie Wiedomości zaczynają także zwracać uwagę na stan granicy od strony pruskiej, oraz na koleje strategiczne. Pomijając to, że korzystają co do personatu kolejowego, by okazać swą nienawiść do Polaków, co już stanowi ich manją, w samej sprawie rozpisują się tak:

„Koleje w Przymyślanskim kraju mają wielkie znaczenie strategiczne i dla tego źle są urządzone, choćby z powodu nieodpowiedniego składu służby. Jak się dowiadujemy, zwrócono już na to surową uwagę, przynajmniej na liniach nadwiślańskiej i bydgoskiej.

Pierwszą z nich jest ważniejsza, albowiem bieży wzdłuż Wisły i łączy Modlin z Warszawą, a dalej przez Lublin z południową Rosją. I na takiej ważnej linii wypadła teraz zmieniać stopniowo personal służby, albowiem cały skład dotychczasowy to Polacy lub Niemcy, którzy sobie przyswoili manierę (?) mówienia rodzinnym językiem. W razie kampanji mielibyśmy na tej linii takie siurprizy, jak w r. 1877 w Rumunji;

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego“, plac Mariacki liczb. 6. i 7 w domu pana Kiekieli: we Wiedniu, Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Bazylei, Szwajcarii i Wroclawiu pp. Haasenstein et Vogler, we Wiedniu A. Oppel, H. Moose, Rottler i Spt., w Warszawie Richman et. Frandler, Biuro anonsów w Paryżu pułkownik Raszkowski Faubourg Poissonier 32.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 3 ct. od miejsca ogłoszenia jednego wiersza drobnym drukiem (petit). Listy z pieniężnymi mają być przesyłane franko do Administracji „Dziennika Polskiego“. Listy reklamacyjne nieopłacone nie podlegają opłacie.

Reklamy w rubryce „Nadawane“ 35 ct. od wiersza

nie nie możnaby przewieść potajemnie, a podczas wojny w tem nie raz zawiera się wszystko. Przytem linja łącząca fortece ma znaczenie strategiczne nie tylko podczas wojny, ale zawsze. Żle jest np. przewozić materiały i zapasy pod kontrolą ludzi, którym wiadomości o tem mogą się przysłać. Dla tego część linii od Nowogrodzkiej do Warszawy, jako najważniejszej, winna być pod zarządem czysto wojskowym, ze służbą wziętą z batalionów kolejowych.

Wypada zwrócić uwagę i na kierunek linii nadwiślańskiej: Od Modlina skreca ona od Wisły i przez Ciechanów i Mławę dąży ku granicy pruskiej i dalej ku Gdańskowi. Jest to najkrótsza linja od Warszawy ku Prusom. Zbiegiem okoliczności cała ta przestrzeń już otwarta i w razie zerwania z Niemcami wystawiona jest na atak. Przeciwnicy nie zniżają linii, albowiem byłaby ona pomyślniejsza dla nich niż dla nas, zwłaszcza gdyby im wypadło oblegać Modlin.

„Nie na tem konie. Na przestrzeni między Mławą a Ciechanowem i dalej znaczna część ludności okolicznej to „cudzoziemcy“, którzy tu podobni do młodości zakładów fabrycznych lub w nich pracują, jak o tem nieraz pisały dzienniki rosyjskie. Otóż niektóre z tych zakładów i domostw je otaczających wyglądają jakby reduty jakie. W razie wojny dosypać tylko trochę ziemi gdzie trzeba, zdjąć dachy i reduty gotowe. Wziąć jedną już rzecz trudną, co dopiero gdy jest ich tyle! Dobrze jeszcze, że zwrócono już uwagę na charakter tych budowli gdzie należy.

Godziłoby się zastanowić bliżej i nad innymi punktami pogranicznymi. Nie dalej jak w roku zeszłym nadesłano nam wizerunek jednego takiego pogranicznego zakładu fabrycznego. Czy podobna dopuścić, żeby tak dalej było, choćby cały personal fabryczny był rosyjski? Coż dopiero, jeśli w takiej fabryce pracują landwerzyści, podoficerowie pruscy, pod opieką techników i członków zarządu w stopniu oficerskim? Dać im tylko karabiny i już forteca z załogą gotowa.

A rozdać karabiny rzecz wcale nie trudna i dajęca się wykonać pomimo całej czujności naszej straży ziemskiej, zwłaszcza gdy, jak nas zapewniają, niektóre z podobnych zakładów mają wrota i na terytorjum nasze i na pruskie także. „Wszak to nie tajemnica, że wzdłuż granicy stoją od naszej strony pułki kawalerji w odległości 50—80 wiorst jeden od drugiego. Obserwacja wojenna granicy wielką ma wagę, ale jakie może być znaczenie tak rozstawionej kawalerji i w takich warunkach?

„Nad granicą nie powinno być budowli, których przeciwnik mógłby użyć do obrony jako „Sperr forty“, które redukują do nieczego konsystującą nad granicą kawalerję, nie dopuszczając w danej chwili, aby ta przekroczyła granicę. „Może kto powie, że to nie nie szkodzi, bo kto zabroni sąsiadowi od swojej strony takie budowle stawiać. Otóż w tem właśnie rzecz cała, że budowle podobne z tamtej strony na nie nie przydałyby mu się podczas pokoju, w obecnych warunkach. Gdy zaś tak jest, po co dopuszczamy, aby budowano ewentualne Sperr-forty od naszej strony?... Aha, są ludzie, którzy powiadają, że czego nam nie wolno, to wolno sąsiadowi.“

Wypadki na Wschodzie.

Podług *Wiener Allg. Ztg.* oświadczył Łobanow jednemu z członków deputacji bułgarskiej, który przybył do niego w celu poinformowania się, jako odpowiedź nadeszła z Petersburga na doniesienie o kandydaturze księcia Koburskiego — iż nie posiadając specjalnych instrukcyj z Pe-

PIERWSZY DEBIUT

ZE WSPOMNIENI ARTYSTKI

skreśliła

El...ka.

I.

Karol i Salomea — para czułych małżonków — z niecierpliwością oczekiwali chwili powitania przyszłego potomka swojej rodziny — i z tego powodu bardzo często wiedzili z sobą lube spory. Karol utrzymywał, iż przyszłego spadkobiercę swojego nazwiska, zrobi tym a tym — Salomea zaś twierdziła, że to będzie niezawodnie sukcesorka jej wdzięku.

Tak w chwilach wolnych od zajęć, młodzi małżonkowie nie sprzeczały się — a oboje pragnęli, aby jak najprędzej nadeszła ta szczęśliwa chwila.

Jednego dnia, Karol chcąc zrobić przyjemność swej ukochanej — zaproponował jej pojechać do teatru Grano tego wieczora „Pamiętniki szatana.“

Ktoż z nas nie lubi teatru? a zwłaszcza, młode kobiety.

Salomea propozycję tę przyjęła z zachwytem. Już o godzinie 4tej wybierała się i przystąpiła swoją miluchną twarzyczkę; zmieniała czepek na kwadrans. — A może w tym będzie mi lepiej, nie prawdąż mam? — mówiła do siedzącej obok starszuszki, która również jak młoda para, cieszyła się myślą, iż zostanie babką.

— Moja droga, czyż to przystoi poważnej osobie, meżatce, być w takich pretenjach? Dopókiś była panną, nie mówię — ale dziś, po winnasz już być stateczniejszą — gderła starszuszka.

— Ocz, stateczniejsza, stateczniejsza — odparła Salomea. — Panna czy meżatka, zawsze powinna być podobna do ludzi. Dla tego, że mam męża, to już mam nie dbać w czem mi lepiej? — A zresztą i Karolowi pragnę się podobać. Mówię ci, wzięła inny stroik na głowę i przeglądając się w lustrze, stanowczo zdecydowała się pozostać przy nim.

Gdy tak matka z córką toczyły rozprawę o powadze i stateczności meżatki — otwierają się drzwi. Wchodzi rozpromieniony Karol — a trzymając w ręku bilety do teatru zapytuje:

— Cóż? pani moja gotowa?... Szósta godzina! spieszymy się, bo na „Jaskółce“ będzie ścis.

Muszę dodać, że Karol, pomimo, iż mógł być trochę niżej kupić bilety, jednakowoż kupił na „Paradyz“. W owych czasach Paradyz czyli tak zwana „Jaskółka“ w języku studentkim była nierzadko może świetnie reprezentowaną, jak niższe sfery.

Tę „Jaskółkę“, która nadawała ton całemu teatrowi, artyści zawdzięczałi swoje powodzenie. Ziemąd wychodziły recenzje — wprawdzie nie drukowane w gazetach, ale może nieraz trafniejsze, a co najważniejsze — sprawiedliwsze.

W owym czasie, na tę „Jaskółkę“ można było widzieć, prócz studentów, którzy zazwyczaj już o godzinie 5-iej wyczekiwali otwarcia drzwi do świetliny „Melpomeny“ — a podczas tego pożegnani w ciemnościach przedsiodka teatralnego, zręcznymi dowcipami zabawiali siebie i drugich, można było spotkać ludzi, wprawdzie nie należących do arystokracji pieniężnej, lecz za to inteligencją nie ustępujących wcale parterowi.

Młodzi literaci, urzędnicy inteligentni, rzemieślnicy i wesoła młodzież — wszystko to waliło na „Jaskółkę“.

A ta młodzież! ta młodzież! pełna życia i dowcipu! Czasami, na drugi dzień, niejedną odzuch wczorajszą pobyt w teatrze, bo złotowiczka byłaby się przysłała; ale czy nie lepiej troszeczkę być głodniejszym, niż stracić sposobność urzeczania jakiej dobrej sztuki, a w niej mistrzowskiej gry Zółkowskiego, Królikowskiego, Paneczyńskiego lub Stolego. To też zazwyczaj „Jaskółka“ w pierwszych rzędach świeciła białymi guzikami i czerwonymi kołnierkami, a głosy: „Juliek! Hę? Gdzie jesteś? Tu!... Broniek! Józek!“ i tym podobne nawoływania — nim minister oświecenia zapalił żyrandol rozlegały się w ciemnościach sali teatralnej.

A jakże to radość, gdy ów oświeciciel ukazał się ze swą historyczną lampką spirytusową!

Jak tylko ujrano go wchodzącego, cała „Jaskółka“ radosny wydała głos przeciągł: „A!... Trzeba wiedzieć, że wówczas zapalenie żył randała nie szło tak prędko jak dzisiaj.

Olejne lampy, których było z pięćdziesiąt kilka, potrzebowały co najmniej pół godziny czasu, aby wszystkie zajaśniały.

Kiedy więc minister oświecenia zapalił pierwszą lampę, otrzymywał zawziętą rzeszę brawo, którego mógł być mu pozazdrościć nikt jeden z kapłanów sztuki dramatycznej.

Dowcipny oświeciciel, jeżeli był w dobrym humorze, zazwyczaj składał podziękę wesołej młodzieży — niskim ukłonem. Lecz za to, jeżeli mu się której lampy nie udało zręcznie zapalić — jak aktor za złę grę, tak i on za swą niezręczność został wyszykany.

Gdy już cała żyrandol biła łuną jasności — wówczas na jaskółce rozglądano się, przypatrywano mitemu sąsiedztwu; a wesoły młodzieniec ujrząwszy jaką miłą twarzyczkę sąsiadki — z całą uprzejmością odstępował jej swego wygodniejszego miejsca w pierwszym rzędzie. Później, by większe pozyskać względy nadobnej Józki, Frani lub Mani — częstował ją jabłuszkami lub gruszką. Sam zaś wyjął butkę za bluszkami lub gruszką. A przyszykując sławnymi serdulkami dwa grosze, a przyszykując sławnymi serdulkami warszawskimi, siłił się na komplementa dla lubej sąsiadki.

Jeż to później z takiej znajomości czułych małżonków się skojarzyło?

Młodzieniec sam o tem nie wiedział, iż chwilowo przyjemna dla sąsiadeczki, kiedyś będzie dogonna jego towarzyszką.

Zazwyczaj taki galant po przedstawieniu odprowadzał pannę i mamę do domu. Mama zaś widząc, że to bardzo uprzejmy kawaler, że z narażeniem się na niewygodę odstąpił im miejsca — a potem jeszcze był tyle grzecznym, że i do domu odprowadził — przy pożegnaniu odzwała się:

— Serdecznie panu dziękujemy za odprowadzenie!

— O! Pani! to było moim obowiązkiem — odparł młodzieniec. — Bołoby mi bardzo przyjemnie, gdyby mi wolno było jutro złożyć paniom moje uszanowanie.

— Owszem — pospiesza córka z odpowiedzią — a mama nie chce już kompromitować pospiechu córki, dodaje:

— Jeżeli pan łaskaw, to prosimy, ale dopiero koło siódmej; bo wtedy mąż przychodzi z fabryki. Pragnęłabym panów poznać, aby i on mógł podziękować panu za jego uprzejmość.

— Serdecznie pani dziękuję! — Jutro punktualnie o 7-mej będę służyl. — Buch mamę w łapkę — a córce ścisając rączkę, czule mówi: „Do widzenia!“

Wracając do domu, roją mu się w głowie rozmaite plany, tylko nie ten, który miał nastąpić; bo w rok, a czasami i wcześniej, prowadzi ją do ołtarza, a potem idzie na „Jaskółkę“, ale już nie sam, tylko jak nasz Karol z Salomeą.

Ale kiedy przypomniał nam się Karol i Salomea, musimy do nich wrócić.

Karol oświadczył żonie, iż trzeba się spieszyć, bo dziś na „Jaskółce“ będzie ścis.

Wyszli z domu. Przechodząc przez ulicę, nasza Salomea ujrzała świeże paczki w cukierni, a zwracając się do męża rzekła:

— Kup mi paczków — patrz, jakie ładne! Ktożby czego z nas odmówił przyszłej opiekunce tej lub tego, który ma być naszą dumą?

Tak też i Karol, nie namyślając się, wszedł do cukierni — a nadawawszy torebkę paczkami, podał ją Salomei i pospieszył do teatru.

Przebywszy wszelkie formalności wejścia na wyżyny znanej nam już „Jaskółki“, czuła para zajęła swoje miejsca.

Po zapaleniu wszystkich świateł, po odegraniu siarczystego mazura przez orkiestrę — dąsje się słyszeć trzykrotne klaskanie w dłonie: podnosi się korynta, a Jan Gautier spoczywa przy drzwiach, pilnując Baronowej i jej nadobnej córki Marii.

De La Rapiniere opowiedział, jaki wściekły ma apetyt; a wyśpiewawszy swoje zwrotki, i zaprosiwszy się na serki do starej matki Girau, odprowadzony przez Jana Gautier, rozsiadł się w swoim złym zamiarem przesiadowania pocziwej Baronowej i przesiadłej Marii.

Dopiero zjawienie się nadobnego Robina, powróciło uśmiech na oblicza zaciękwanych widzów.

Wszyscy cieszyli się razem z prześliczną Marią jej przybyciem — a nasza Salomea wciąż do męża szeptała: — Jaki to ładny i dobry ten Robin.

Melodramatyczne zakończenie pierwszego aktu, zelektryzowało wszystkich; a ciekawość widzów, pragnęła jak najrychlejszego rozpoczęcia drugiego aktu.

Po kilkunastu minutach, przedstawił się oczom wszystkim, prześliczny salon u margrabiny de Lormias — a triumfy Robina nad nieprzyjaciółkami Baronowej — wprowadzają w zachwyt całą publiczność. Wszyscy bili brawo; tylko nasza Salomea jakoś mniej się zachwycała drugim aktem; a po skończeniu takowego, zaproponowała Karolowi, aby wrócili do domu, bo czuje okropny ból głowy.

Widzisz, niepotrzebnie jadłaś paczki — mówił Karol — a wyprowadziwszy ją z teatru, odwiózł do domu.

Co się tam działo

tersburga, może tylko powtórzyć, że Rosja nie uzna ani Rejencji, ani Sobrania za prawnie istniejące. Kandydatury księcia Koburskiego nie może on urzędowo przyjąć do swej wiadomości, gdyż o ile wie, Rosja nie odstąpiła wcale od kandydatury księcia Mingrelii. Łobanow dodał, że deputacja otrzymała może w Berlinie inną wiadomość.

Podług *Tagblattu* miał Łobanow formalnie odrzucić kandydaturę księcia Koburskiego po nadejściu instrukcji z Petersburga.

Köln. *Ztg.* dowiaduje się, że hrabia Herbert Bismarck nie przyjmie deputacji bułgarskiej, lecz tylko każdego z członków z osobna.

Zgodnie z wczorajszym *communiqué Polit. Corr.* zaznacza także i *N. Fr. Pr.*, że kandydatura ks. Koburskiego nie ma urzędowego charakteru i że nie może być żadną miarą uważana za kandydaturę gabinetu wiedeńskiego. Sprawa ta nie wyszła zresztą po za granicę prywatnych rozmów i konferecji. Deputacja bułgarska nie otrzymała od Rządu swego ani polecenia, ani upoważnienia do rokowania z ks. Koburskim w sprawie przyjęcia korony bułgarskiej, a ofiarując mu tron bułgarski posłała tylko za własnym impulsem, albo może za wskazówkami otrzymanymi od osobistości rosyjskich, które poznały tego księcia podczas uroczystości koronacyjnych cara Aleksandra III w Moskwie. Na propozycję tę odpowiedział ks. Koburski, iż zdecydowałby się przyjąć koronę, gdyby został przez Sobranie, w sposób legalny wybrany, gdyby także i Rosja wybór ów za legalny uznała, gdyby wybór jego aprobowali wszystkie mocarstwa traktatowe i gdyby wreszcie lud bułgarski przyjął warunki, któreby on ze stanowiska swego jako księcia postawił. Księżę nie miał też swego przekonania, iż wyobraża sobie przyszłe międzynarodowe stanowisko Bułgarii, jako podobne do stanowiska, zajmowanego przez Belgję, z tą jednak modyfikacją, że Rosji musi być przyznany w Bułgarii większy wpływ, niż każdemu innemu mocarstwu. Rosja na mocy ofiar, poniesionych dla Bułgarii, ma prawo do takiego przeważającego wpływu, którego użycie jest głównym warunkiem trwałego utrzymania pokoju europejskiego, i któregoby księżę, chociaż nie ma ochoty grać roli księcia malowanego, nie mógł Rosji odmówić w razie swego wyboru. Już z tego okazuje się, pisał *N. Fr. Pr.*, że kandydatura ta nie może być pomysłem Kainkiego, ani też innego gabinetu europejskiego. Z drugiej zaś strony zdaje się, iż księciu nie zbywa na osobistych sympatiach w Petersburgu. Ze względu jednak na to, iż sprawa ta jest dopiero w związku, nie mogła Rosja naturalnie oświadczyć się co do tej kandydatury.

W sferach wiedeńskich zapewniają, że Herbert Bismarck doradzać będzie deputacji bułgarskiej, aby szukała porozumienia z Rosją. *Neue fr. Pr.* zapewnia, że żądaniu Rosji dotyczącemu rozwiązania Sobrania trudno zadość uczynić z obawy przed niepokojem przy ponownych wyborach. Żądaniu ustąpienia Rejencji i utworzenia *ad hoc* Ministerstwa aż do przybycia nowego księcia, przeciwnym jest Mutkurów i stron niczwojowskie. Deputacja bułgarska wyjechała do Berlina i spodziewa się tam skłonić Rząd niemiecki, aby wpłynął korzystnie na cara, a nadto przedsięwzięcie tam dalsze kroki w sprawie kandydatury ks. Koburskiego.

Wobec tego, że deputacja bułgarskiej odmówiono przyjęcia w Petersburgu, postanowiła Rejencja wysłać tam metropolita Klementa, który jest na dworze petersburskim *persona grata*.

Gotowość ks. Koburskiego do przyjęcia tronu bułgarskiego zrobiła w Sofii bardzo dobre wrażenie. Przyznają teraz, że Rejencja już od wielu tygodni zajęta była tą kandydaturą i że także z członkami Sobrania była o niej mowa. Księcia Koburskiego uważają za kandydata bułgarskiego a deputacja otrzymała polecenie działać u mocarstw za tą kandydaturą.

Bułgarski minister wojny zarządził, aby obowiązującą w Bułgarii ustawą o pospolitem ruszeniu miała także zastowanie w Rumelji.

kie swoje przybory szkolne, jako to: elementarz, kajet, ołówek i pióro.

Nie dowierza oczom; wkłada rączkę do torebki, szuka, przewraca ją na wszystkie strony; niestety na próżno.

Biedny Ludwik, przekonawszy się dowodnie, że prócz jednego pióra, nie mu w torebce nie zostało, dalej w płacz. Zapomniał o zimnie; i lejąc obficie łzy, które na jego miluchnej twarzy czepły od mrozu, wraca się, szukając swojej zguby.

Biedaczek, lokując swą torebkę na piersiach, zamiat otworem do góry, odwrócił ją na dół, i maszerując do szkoły, nie czuł podczas zimna, iż wszystko co się w niej znajdowało wyleciało i gdyby nie był pocut lekkiego szczypania w nosek, który potarciem rączką chciał rozgrzać, byłby dopiero w bramie szkolnej odkrył nieszczęście, jakie go nawiedziło.

Wraca więc, i gorzkie łyżę roni. Przechodnie szepierają na malca, zapytując, co jest powodem tej strasznej rozpacz?

Ale Ludwik nie nie odpowiada, tylko płacząc, idzie drogą i szuka swojej zguby.

Kiedy doszedł do figury Matki Boskiej, zatrzymuje go jakiś jegomość, prawie przemoca, i pyta:

— Malutki, czegoż ty tak płaczesz? — szepnął bowiem, że chłopak zbłądził.

Ale ten nie mu nie odpowiada, tylko trze nosek, ściera lekko zmarnięte łezki, i wciąż ogląda się za swoją zgubą, zacierając od czasu do czasu w wątrze torebki, jakby w niej chciał ujrzeć: elementarz, kajet i ołówek.

Wtedy dopiero zrozumiał ów jegomość, że chłopczyna musiał coś zgubić; a zapytawszy po raz drugi: Możeś ty co zgubił? otrzymał odpowiedź, którą przerywało kłanie nieszczęśliwego:

— Tak, proszę pana, zgubiłem książkę.

— A cóż one kosztowały?

— Ja nie wiem, proszę pana.

— Cóżże tam miał?

— Miałem: elementarz, ołówek, kajet i pióro.

Rozpacz młodego i jego łyżę krwawą, wzruszyły jegomości, sięgnęwszy po sakiewkę, wyjął z niej dwadzieścia i dając ją malcowi rzekł:

— No, masz tu na elementarz i to co zgubił a nie płacz i idź do szkoły.

(Ciąg dalszy nastąpi).

KRONIKA.

Lwów dnia 18. grudnia.

Wiadomości osobiste. P. Adolf Lilien, rodem ze Lwowa, otrzymał dziś na Uniwersytecie tutejszym stopień doktora praw.

Nekrologia. Jan Orzeł, oficer pocztowy, zmarł w 51 roku życia we Lwowie. — W Warszawie zmarł Antoni Rutkowski, artysta-muzej, od lat 10 profesor Konserwatorium, licząc zaledwie 28 lat. Mimo młodego wieku, zgłosił artysta pozostawia po sobie kilka głębszych wartości utworów. Należą do nich szczególnie Trio, Sonata na skrzypce, a wreszcie „Warjacje,” oznaczone na ostatnim konkursie Towarzystwa muzycznego w Warszawie.

Kalendarz. Niedziela (19.): Nemejuszka Mściwna. Wschód słońca o godz. 7. min. 54, zachód o godz. 4. min. 1.

Poniedziałek (20.): Teofila mecz. — Bugomity. Wschód słońca o godz. 7. min. 55, zachód o godz. 4. min. 1.

Kalendarz myśliwski. W grudniu wolno polować: na zające, kozły i jelenie, słonki, drobie i pardwy, lisy, jarzabki, cietrzewie i głusze, ptactwo wodne i błotne w ogólności.

Dla rodziny dotkniętej wielkim nieszczęściem złożony w naszej Administracji p. G. J. 2 ztr. p. J. L. 1 ztr. — Razem z poprzednim 48 ztr.

Na pomnik dla s. p. Jana Lama nadesłał do naszej Administracji p. G. J. 2 ztr. — razem z poprzednim 332 ztr. 65 ct.

Na rzecz „Banku ratunkowego” w Poznaniu nadesłał do naszej Administracji p. G. J. 1 ztr.

Dla weteranów polskich z roku 1831 złożony w naszej Administracji p. T. Bogdanowicz 3 ztr. p. Eugeniusz Kessler 3 ztr. p. Józef Hejda c. k. notariusz z Grzymałowa ze składek 15 ztr. 69 ct.

Dla biednej żony bankowego urzędnika w Czerłowcach złożono w naszej Administracji ze składek w Sędzišowie 11 ztr. — razem z poprzednim 37 ztr. 50 ct.

Dar. Cesarz udzielił z prywatnej swej skrzynki gminie Tenczyn, w powiecie myślenickim, na budowę szkoły, zapomogi w kwocie 100 ztr.

Datki noworoczne. W miejsce rozszalaenia i przyjmowania biletoŃ noworocznych złożyli w Prezydium Magistratu na rzecz ubogich miasta Lwowa: Jan Krzyżanowski z Lisiek 5 ztr., Franciszek Wexel, właściciel kawiarni, 5 ztr., zaś za karty uwalniające od powinności na rok 1887 złożyli: Helena Turkulowa 5 ztr., Julian Niedzwiedzki, Gustaw Biazan, Chitry i Zacharzewicz po 1 ztr., książę Wilhelm Württemberg 50 ztr., Józef Kosterstz, ek. generał, 5 ztr., Hlavac, ek. lekarz statbowy, 2 ztr., Feliks hr. Orsini i Rosenberg razem 3 ztr., Bartach, Renner, Steinsberg, Kreb, Smutny i Fritsche po 1 ztr.

Pogrzeb ks. Walerjana Kalinki. Stosownie do ostatniej woli zmarłego katafalk jak urządzenie pogrzebu oznaczano się największą skromnością. W małym pokółku nieobitym kirem, ustawiono mały katafalk ubrany kwiatami, na którym w prostej prawie bez żadnych ozdób trumnie, złożono zwłoki znakomitego historyka. Czeremno kościelne rozpoczęło się dziś o godz. 8. rano. Mianowicie rektor Internatu ks. Smolkowski przy udziale chóru wychowawców, odprawił t. z. „pachnidie.” O godz. 8. min. 20 przyjechał ks. biskup Puzyna wraz z ks. infuletem Jurkowskim. Po pokropieniu zwłok i odpiewaniu przez kler łaciński żałobnych pieśni, ruszył kondukt w następującym porządku. Na czele szły zakony OO. Karmelitów, Franciszkanów, Bernardynów, Dominikanów, dalej kler łaciński, kler ruski, kanonicy łacińscy. Trumnie nieśli aż do samego kościoła OO. Bernardynów klerycy łacińscy. Skromny parokony karawan Towarzystwa św. Józefa z Arymateli zamykał żałobny pochód. Do życia zmarłego, który wyomówił sobie wszelkie wieńce, zastosowano się w zupełności, a pogrzeb zyskał przez to na skromności i prostocie.

Wśród śpiewów żałobnych ruszył żałobny pochód ulicą Piekarską do kościoła Bernardynów. Latarnie gazowe były zapalone.

Na wspaniałym katafalku ustawionym w prebiterjum złożono trumnę i rozpoczęło się nabożeństwo. Kościół był literalnie przepelniony publicznością tak, że wielu nie znalazło miejsca w środku, musieli stać na dworze. Pierwszą śpiewaną mszę żałobną odprawił ks. arcybiskup Morawski, przy bocznym ołtarzu odprawił cicha mszę ks. arcybiskup Issakowicz. Egzekwie przy katafalku odprawił ks. metropolita Sembratowicz. Na chórze śpiewali ruscy klerycy. Piękne kazanie ks. Lubomskiego zrobiło na słuchaczach głębokie wrażenie.

Po skończeniu nabożeństwa ruszył kondukt z kościoła Bernardynów w wyżej wspomnianym porządku na cmentarz Łyczakowski.

Orszak pogrzebowy stanął na cmentarzu dopiero o godz. wpół do 2. popołudnia. W okolo otwartej mogiły ustawilo się liczne duchowieństwo świeckie obu obrządków i zakonny, wychowanek Internatu. Rektor Uniwersytetu dr. Pilat i dzienkani pojedynczych wydziałów poprzedzeni pedelami, którzy nieśli insygnia uniwersyteckie, również stanęli w tym miejscu.

Po skończonych ceremoniach kościelnych, które odprawił ks. Sembratowicz i biskup ks. Puzyna, nad zwartym grobem, przemówił rektor Uniwersytetu krakowskiego, hr. Stanisław Tarnowski, podnosząc w dłuższym, oznaczającym się znakomitą formą przemówieniu, działalność ks. Kalinki, jako polityka i kapłana.

Drugi przemawiał docent Uniwersytetu dr. Balner, a to w imieniu „Towarzystwa historycznego.”

Panowie artyści-malarze Krzesz i Makarewicz, wykonali z natury posmierne podobizny sp. ks. Walerjana Kalinki.

Na cześć przebywających w mieście naszym ministrów bar. Ziemiałkowskiego i dra Dunajewskiego odbył się przedwczoraj a państwa namiestnikowa Zaleskich obiad, na którym oprócz ministrów byli następujące osoby: Dawid Abramowicz, Kazimierz hr. Badeni, Jerzy ks. Czartoryski, EusebjuŃ Czerkaski, Tadeusz hr. Dzie-duszycki, Antoni hr. Golejewski, wiceprezydent kraj. Dyrekcji Skarbu bar. Jorkasch-Hoch, ksiądz arcybiskup Issakowicz, starszy rada Skarbu dr. Witold Korytowski, wiceprezydent Namiestnictwa H. Loebel, Stanisław Madeyski, prezes Akademii Umiejętności dr. Majer, ks. arcybiskup Morawski, Oktaw Pietrasz, rada dworu dr. Edward Podlewski, Stanisław Polanowski, Artur hr. Potocki, Roman hr. Potocki, Włodzisław hr. Russocki, Emstachy ks. Sanguszko, Adam ks. Sapieha, bar. Schenk, rada dworu Schiffler, ks. metropolita Sembratowicz, Wilhelm hr. Słemieński-Lewicki, dr. Smolka, ks. biskup Solecki, Jan hr. Stadnicki,

Stanisław Starowiejski marszałek kraj. Jan hr. Tarnowski, Stanisław hr. Tarnowski (rektor), ks. Thurn-Taxis, Ludwik hr. Wodziecki, ks. Württemberg. Z zaproszonych przybyli nie mogli: Wład. hr. Badeni, prezydent miasta Dąbrowski.

Na cześć ministra bar. Ziemiałkowskiego odbył się wczoraj raut u pp. Stanisławów Polanowskich.

Od młodzieży politechnicznej i uniwersyteckiej otrzymujemy ze strony upelnomocnionej reprezentanta p. Reinerera, prezesa Czytelni akademickiej, wyraz oburzenia przeciw wystąpieniu organu konserwatystów lwowskich, który w czambuł potępił postępowanie akademików w znanej sprawie dra Słachetkowskiego.

Pismo Politechników kończy się temi słowy: „Ograniczmy się więc tylko sprzostowaniem pisma kol. Lisowskiego o tyle, że jakkolwiek formalnie zwołanego zgromadzenia słuchaczy Politechniki, dla braku czasu, nie było, to jednak przy układaniu omawianych telegramów obecna była spora liczba kolegów, a między nimi i kol. Lisowski, nadto zaś stało się to za prywatnym porozumieniem z resztą ogółu kolegów. Żeby zaś usunąć co do tego wszelką wątpliwość, zwołane w d. 17. bm. walne zgromadzenie słuchaczy Politechniki telegramy wysłane do p. Słachetkowskiego od młodzieży węgierskiej niedogłownie potwierdziło, po wyluczeniu naszych delegatów z Krakowa.”

Przy tej sposobności musimy nadmienić, że *Przegląd* w wczorajszym numerze umieścił szajnsty artykuł, w którym z całą zjadliwością rzucił się na Lwowską Radę miejską za to, że dała wyraz oburzeniu, wyrażając z powodu postąpienia dra Słachetkowskiego swe głębokie ubolewanie.

Doktoraty. Pp. Karol Młodzik, rodem z Andrychowa w Galicji, kandydat adwokacki w Wadowicach, i Maurycy Mandelbaum, rodem z Krakowa, otrzymali na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktorów praw.

Prezente otrzymali: ks. Józef Lipnicki na Miłowę, ks. Ant. Dygdałewicz na Polnatecz.

Otrzymujemy następujące pismo: „Do Szanownej Redakcji *Dziennika Polskiego* we Lwowie. Korespondent z Krakowa w nr. 289. *Dziennika Polskiego* z dnia 18. grudnia b. r. podaje wiadomość, jakoby ja miał być właścicielem *Kurjera Krakowskiego*, który z dniem 1. stycznia wychodzić ma w Krakowie; ponieważ wiadomość ta jest nieprawdziwa, upraszam Szanowaną Redakcję o łaskawe odwołanie tej wiadomości. Z poważaniem hr. Sobiesław Mieroszewski, poseł sejmowy.”

Generał Kaubars przejechał wczoraj z Podwoleczyska do Wiednia, skąd ma się udać do Włoch.

W Zakładzie herbacianym (przy ulicy Sobieskiego 1. 22) rozdzielono od 14. listopada do 14. grudnia br. 29.729 porcji herbaty z bułkami. W czasie tym otrzymał komitet ze składek dobrowolnych 43 ztr. 60 ct., poprzednio 43 ztr., ogółem 86 ztr. 60 ct. Kwota ta jest tak nieproporcjonalnie drobna, w stosunku do rzeczywistych wydatków, które komitet musi ponieść ustawicznie, chcąc być częściowo spieszyc z pomocą wyzutemu ze wszystkich środków do życia proletariatu naszego miasta, że doprawdy dziwić się należy, iż ofiarni i miłośnicy resztą ogół nasz tak mało troszczą się o ten Zakład wysoce humanitarny, tak niezwykle groźny jemuż przetrzaniu na jego cele. Jak dotychczas, ogłaszają się i posilają codziennie setki niedarzy dzieci tylko szlachetnej ofiarności nieślicznych jednostek i to — wyznajmy otwarcie — wyłącznie z izraelickiej części naszego społeczeństwa. Czyżby tradycja ońb samarytańskich miała być nieszczęśliwym wyjątkiem tylko przywilejem naszej braci moźniejszego wyznania? Jota w jote dotyczy to samo drugiej instytucji, niezmieralnie filantropijnej, o czynnościach której za rok miniony zdajemy sprawę w rubryce „Ruch stowarzyszeń”, mianowicie „Pierwszego izrael. Stowarzyszenia pań” dla udzielania bezpłatnych obiadów biednym uczniom szkół wyższych i średnich bez różnicy wyznania. Owoż z rumieńcem wstydu i indygnacji przychodził nam dziś skonałować, że oprócz 150 ztr. — jako subwencji od Wydziału krajowego, Magistratu lwowskiego i gal. Kasz oszczędności — przesłał w wykazie dochodów Stowarzyszenia nie figuruje ani jeden cent, dany ręką chrześcijanina. A jednak Stowarzyszenie to karmilo rok cały także pewną liczbę biednej młodzieży chrześcijańskiej!

Proba sikawki. W sobotę dnia 18. bm. o godzinie 11. przed południem odbędzie się w podwórzu ratusza miejskiego próba sikawki firmy B. Duschnits z Wiednia. Sikawka ta wraz z wszelkimi przyrządami — jak zapewniają rzeczoznawcy — odszczególnia się nader prostym systemem i nadaje się zwłaszcza dla użytku gmin wiejskich.

Zabitego człowieka, gospodarza Hrycia Tintynka z Zeldca, w powiecie żółkiewskim, znaleziono dnia 9. bm. rano w jego własnej szopie, gdzie przy koniach nocował, zamordowanego. Sprawcy zbrodni dotąd nie wysłędzono. Śledztwo jest w toku.

Kraków 17. grudnia. Niezwyczajne w tej porze zjawisko obserwować można było dziś rano po godzinie 8. mianowicie wspaniałą tęczą w zachodnio-południowej stronie horyzontu. Jaskrawe promienie słońca podnosiły barwność tęczy. W ogóle niezwykle o tej porze jeszcze ciepło, bo dochodzące do 11 stopni Celsjusza. Boże Narodzenie za pasem, bo za tydzień już wilja, a dotąd nie zaszliśmy bynajmniej zimy.

Prezes Czytelni akademickiej, p. Płochocki, otrzymał list od rektora Uniwersytetu, prof. Stanisława Tarnowskiego, w którym tenże pisze: „Bardzo mi była przykra cała sprawa deputacji penszelskiej i tak samo prof. Zolliwi i Bobrzyńskiemu, a bardzo znowu się cieszę i Panom winuję, że nie doprowadziliście do gorszych zajęć, o które przy naturalnem rozdzieleniu mogło nie być trudno.”

Tarnopol 15. grudnia. Jest w naszym powiecie mała wioska, która zasłynęła w lecie b. r. tak, że, ufając na słowo *N. fr. Presse*, iż organ ten jest *Weltblattem* — nabrała rozgłosu europejskiego.

Teraz znowu nazwisko tej wioski snuje się po aktach różnych organów w powodu tragi-komicznej wędrowki, jaką niedawno odbył pisarz tamtejszy, jeden z głównych — bodaj czy nie najgłośniejszy — bohater niedawnych konfliktów językowych, wstawianych prywatnymi telegrami *N. fr. Presse*. Ow pisarz gminny zapragnął zobaczyć ruski świat zakordonowy, a wybierając się w drogę, nie wziął paszportu, nie dla pospiechu, ani dla oszczędzenia sobie mizernego kosztu stemplowego, lecz dlatego, że — jak się pokazało, miał inne dokumenta podróży, przepustkę, wystawioną przez redaktora p. Płoszczańskiego, i list Naumowicza. P. Płoszczański potwierdził na kartce wizytowej, że oddawać jest „ruski człowiek”, a treść listu ks. Naumowicza wskazywała, że odda-

wna jest czemuś więcej jeszcze, bo co najmniej aspirantem na „dajetela” takiego autoramentu, jakich potrzebuje Mirosław Dobrzański! Ufny w walor podróźniej rekomendacji, nasz pisarz gminny przekracza granicę i — wystawia sobie państwo — trafia na tamożni rosyjskiej na takiego „krugom duraka”, który ignoruje bilet Płoszczańskiego i list Naumowicza, a wymaga paszportu! Teraz zaczyna się powrót naszego pisarza do pogranicznej stacji austriackiej, powrót nledobrowolny, ale i niezaprawiony gorzycą samotności w podróży. Od granicy austriackiej aż do Tarnopola także samotność nie trapiła naszego bohatera politycznego. Dodano mu bowiem towarzysza, którego obowiązkiem było strzedz tarnopolskiego peregrynatora od wszelkiego przypadku, aby mógł dać autentyczną interpretację pewnych kasowo-rachunkowych wątpliwości *in puncto* funduszów gminnych! Ot i nowy kandydat na „hałycko-rusko” mecenasa w oczach komitetu słowiańskiego w Petersburgu.

Polska bieda w Anglii. Pan Edmund Nagowski, sekretarz Towarzystwa polskiego w Londynie, pisze zantat 7. grudnia: „Nadesłane nam z Stanów Zjednoczonych przestrogi nie pozwalają nadużywać bractwiej w Ameryce gościnności dla t. ch biedaków, którzy tu sobie zarobku znaleźć nie potrafią. Owszem przed dwoma tygodniami blisko pięćset rodzin polskich powróciło nam z Ameryki i rozszarpało się po północnych miastach Wielkiej Brytanji, przysyłając z sobą doświadczenie, do czego prowadzi łatwo-wierność, jaka jest była podległa za morze. Towarzystwo otrzymało temi dniami listy od burmistrzów Glasgow, Jorku, Liverpoolu, Bradfordu i Manchesteru, tudzież oficjalne komunikaty z urzędów parafialnych (Poor Law Guardians), zapytujących, czy istnieją środki obmyślane dla wperania rodzin polskich, niemających prawa do otrzymywania wsparcia z parafialnych i miejskich kas podatkowych. — Do tej chwili atoli Towarzystwo ma p. an tylko gotowy — środków zaś posiada zbyt mało na przeprowadzenie go. Plan jest bardzo prosty: Należy zapewnić jakieśkacie tymczasowe aż do wiosny utrzymanie około 540 rodzinom. Licząc po 10 szylingów prze-cielowo każdego rodzaju od tygodnia do tygodnia, potrzeba 108 funtów sterlingów na tydzień, czyli przeszło 1500 funtów sterlingów do wiosny. Fundusze, jakie Towarzystwo posiada w tej chwili, pochodzą z trzech źródeł: a) z zapisu śp. Gnorowskich rocznie 75 funtów sterlingów, b) z rocznych subskrypcyj członków Towarzystwa 45 funt. sterlingów, c) z okolicznościowych datków dobroczyńnych. Lecz najpierwsze prawo do otrzymania stałej pomocy mają weterani (15 z r. 1831 — weterani z wojen węgierskiej i krymskiej (27), wygnańcy po roku 1864 (42) i ci co walczyli po stronie tureckiej w ostatniej wojnie rosyjskiej. Łatwo zrozumieć, jakichby trzeba funduszy”, by utrzymać tylu ludzi. Opusić ich również przecież niepodobna. Towarzystwo wspiera jedynie tylko zasługujących i wydaje każdego czwartego tygodnia około 32 funtów sterlingów (640 marek) wsparcia stałych, prócz 100 franków, przysyłanych regularnie przez zacne Towarzystwo Dobroczynności dam polskich w Paryżu.”

Porwanie pięknej żydówki w Banjaolu. Pewien młody Serb, pełniący obowiązki ruchalte'a u tamtejszego dostawcy mięsa Lazara Popowicia, utrzymywał od dłuższego czasu stosunek miłosny z młodą, rzadkiej piękności żydówką hiszpańską z Jajce, która przybyła do Banjaluki w odwiedziny do swego stryja, bogatego żyda Poljokana. Z powodu, że młoda para nie mogła nawet marzyć o tem, aby ojciec pozwolił córce na związek a chrześcijaninem, postanowił młody Serb kochańkę uprowadzić i tymczasowo umieścić u swojej matki. Podczas ciemnej nocy rzeczywiście przeprowadził plan ten do skutku, niestety jednak tylko w części, gdyż matka s. p. na powrót przewidzianych nieprzyjemnych następstw, nie przyjęła narzeczonej syna do swego domu, tak, że ta musiała w ostatniej chwili szukać schronienia u służbowej swego kochańka, dostawcy mięsa Popowicia. Już następnego dnia dowiedziała się o wszystkim policja, której pomocy wzywali krewni żydówki. Wobec jednak stanowczego twierdzenia pięknej dziewczyny, że od zaślubienia młodego Serba nie odstąpi, nie pozostało nic innego, jak przemocą zabrać ją z domu Popowicia i umieścić tymczasowo u krewnych. Tego samego dnia zatelegrafowano również do ojca, który odpowiedział w sposób następujący: „Jeżeli moja córka w przeciągu 3 dni nie powródzi do domu, prestatę usunąć ją za moje dziecko.” Aby uniemożliwić ucieczkę więzionej dziewczynie, pozostawiono ją w największym neglizji. Dzielnicy Serb jednak nie dał za wygrane. Oto onegdaj w samo południe przyjechała kilku jego przyjaciół, wywalając bramę z zawiasów i pomimo krzyków i oznak wściekłości liczącej rzeszy krewnych, porwały młode dziewczę, a okrzywszy futrem, wśród okrzyków „Zivio!” uwożą w bezpieczne miejsce. Laza Popowicia wziął ją znowu do swojego domu i ukrył ją na strychu. Jak dobrze poinformowani twierdzą, dzielna narzeczona Serba przyjęła już chrzest, a kapłan polczył ją dożgonym węzłem z najukochańszym. Na wypadek, gdyby ojciec rzeczywiście dotrzymał swego przyrzeczenia i dziewczęca się wyrzekł, przybiełby poczuły Popowicia dać jej w posagu 4000 ztr.

Pamiętniki kanclerza Beusta p. t. „Wspomnienia i zapiski”, ukaza się w Monachium na początku Nowego Roku. Dłis już *Munch. Allgem. Ztg.* podaje wyjątki z tych pamiętników, mianowicie cały ustęp, odnoszący się do zaprowadzenia dualizmu.

Nowy order. Z okazji pięćdziesięciolecia jubileuszu królowej Wiktorji utworzonym ma być w Anglii nowy order, który udzielać będzie wyłącznie znakomitym autorom i artystom. Order ten nosić będzie nazwę orderu „rózy.”

Mnożą się ciagle wynalazki, mające na celu łatwiejsze i przedsze zabijanie ludzi. Wobec tego należy zaznaczyć z przyjemnością nowy wynalazek, który ma zaonit ludzi przeciw kulom nieprzysięgi. Jest to jakaś tektura, operująca się kulom, a tak lekka, że ją każdy żołnierz może nosić z sobą bez obciążenia pakunków. Próby z tym nowym wynalazkiem, wymyślonym przez jednego z oficerów austriackich, odbyły się już w Wiedniu ku zadowoleniu obecnych przy doświadczeniach wojskowych.

Proces o cholera. W jednym z Sądów pokoju miasta Kowna sądzoną była w tych dniach wielce charakterystyczna sprawa. Oto niejaki Szmul Fajenkopf, handlarz miejscowy, zapozwał mieszanina Zieniewicza Piotra do Sądu, żądając zapłacenia 120 rubli. Powód do tej pretensji był następujący: Zieniewicz w kłótni z Fajenkopem wytykał go i nazwał między innemi „cholera”. Otóż, według opowiadania Fajenkopfa, „nazwa” ta stała się przyczyną, że wiele osób, prowadzących z nim rozmaite „geszefty”, odcierzyło się od niego, w obawie zarażenia się cholera! Całe

Kowno — uskarżał się przed sędzią Fajenkopf — wie, że on mnie nazwał „cholera”, wszyscy mnie się boją, wszyscy odemnie uciekają, myśląc, że ja prawdziwie cholera. Ja „żadnego interesu” zrobię przez to nie mogę. Ja już straciłem na tem 70 rubli, a jeszcze stracę pewnie 50. W konkluzji powód żądał skazania Zieniewicza na zapłacenie powyższej sumy. Rzecz naturalna, że nie stało się zadość mądrym Fajenkopfi. Śmiech homeryczny publiczności towarzyszył monologowi „po-krzywdzonego” powoda, któremu dowieziono, że nazwany mógł zostać „cholera” bezkarnie.

Lojalny wół. Na wyst wie rolniczej w Hamstadzie w Szwecji król Oskar II, własnoręcznie zawiązał na szyi niezwykle dużego i pięknego wołu przynany mu medal. Nagle zwierzę upadło na kolana i tak długo pozostało w tej pozycji, dopóki mu król nie dał znaku, aby wstał. W ciągu ubiegłego lata pastuch z wielkim trudem nauczył woła tej sztuki.

Sprostowanie. We wczorajszym sprawozdaniu z posiedzenia sejmowego należał w pierwszym wierszu przemówienia pana namiestnika opuścić słowo „Sejm”.

Dziewcze niemieckie.

Podaliśmy charakterystykę kobiety-Niemki, skreślona złośliwym piórem p. Saint-Cera, posłuchajmy teraz, co autor ten mówi o dziewczętach niemieckich.

Od góry do dołu drabiny społecznej dziewczę gra taką rolę w Niemczech, jak kobieta we Francji. Dość znać literaturę niemiecką, żeby się o tym przekonać. Heroina wszystkich romansów, wszystkich dramatów jest panna; Niemka raz wyszłszy za mąż, już się nie liczy; nie jej nie wolno, co nie znaczy, żeby sobie sama na nie nie pozwalała.

Panna w Niemczech cieszy się wielką swobodą, taką samą swobodą jak w Anglii; chodzi sama na spacer i do teatru z młodymi ludźmi, a w klasach niższych i średnich ma bardzo wielki narzeczonej, zanim jeden z nich zostanie jej mężem i nikt jej nawet najczęstszych zmian w tym kierunku nie wyrzuca.

W klasach wyższych młodzieńcze nadskakują pannie, nie nazywa się narzeczoną, ale krazytą ze wszystkich przywilejów narzeczonej. Panna dobrze wychowana nie będzie sobie miała za njęm naznaczyć schadzki nieznanemu, lub posłać kwiaty jakimś aktorowi. Powie swoim przyjaciółkom: „Kocham się w panu X.”, gotowaby to była powiedzieć nawet swojej matce. Uwielbienie dla piękności fizycznej, które we Francji jest przywilejem płci nadobnej, tutaj dostaje się płci brzydkiej.

Nie poposiłszago jak słysząc młode dziewczęta, rozprawiające godzinami całemi z młodzieńczym zapałem o piękności lub silnej budowie jakiegoś młodego człowieka.

Niemka-panna ma najpiękniejsze włosy w świecie i nosi haftowane fartuszek, ma olbrzymie nogi i nie używa gorsetu, co nie znaczy, żeby go nie potrzebowała; ma ręce czerwone, bo się zajmuje kuchnią (nawet nie posłaby za mąż) i nosi dziewczęce kapelusze; tańczy prześlicznie, a nie umie chodzić, nosi przykrótkie rękawiczki, nie ma poczucia staranności i sztyku w ubraniu; przepada za błękitnymi sukniemi i płaszcz, mówiac o „biednym Szyllerze”, który umarł tak młodo”, gra na fortepianie, ale nie jest muzykalną, ubóstwia oficerów, nienawidzi Francji, ale będzie miała zawsze p. wną słabość do Francuzów. Zachwyca się studentami, ale nie wie kto jest Pasteur, ma w swoim pokoju popiersie Goethego, a w szufladzie fotografie *jeune premiera*, a unie całe poematy na pamięć, ale serce jej zamknięte jest dla poezji.

„O! jak ten młodzieniec jest piękny!” — mówi jej usta — „trzeba się będzie dowiedzieć, czy jest bogaty?” — dodaje serce.

Jest straszliwie uczoną; igra z naukami przyrodniczymi i czy

dsowie opuszczają salę teatralną z tem błogiem przekonaniem, iż p. Adolf L'Arronge pomylił nie miejsce sztuki zawiadzenia p. R. Angler i J. Sandana, autorem ośrodkowej komedii pt. „Złoty pancerz”. Wytworny francuski *l'esprit* nie mógł mieć miejsca w „Doktorze Kłasiu” — wtedy i dowcip „*soo hort alle Gemüthlichkeit auf*” i te uważny reżyser winien był bezwarunkowo skreślić.

Wczorajszemu przedstawieniu „Doktora Kłasia” odbyło się na deszcz p. Władysława Wojdałowi. Beneficjent, powitany oklaskami, wywiał się z roli Grysingera, w sposób zupełnie zadowalający. Nie możemy tego powiedzieć o panu Zbońskim (Kłasiu), który nie uznał za stosowne nauczyć się swej roli. Panie: Kwiatkowska (Julia) i Ryśka (Kamila), tudzież pp. Kwieciński (Maksymilian) i Walewski (Gustaw) dołożyli wszelkich starań, by ożywić i zrobić o ile możności prawdopodobniemi przedstawiane przez się postacie. Z karykaturalnej kreacji Ragozkiego udało się p. Frenklowi stworzyć prawdziwie komizny typ doktorskiego famulasa. Na pochwałę wykonu zasługuje staranna gra p. Chichockiej, Gostyńskiej i Piaseckiej, oraz pp. Piaseckiego i Starzewskiego, w pomniejszych rolach epizodycznych. Publiczność zapełniła wszelkie sale i oklaskiwała z zapalem grę artystów: pp. Frenkla i Walewskiego wywoływano przy otwartych drzwiach.

Repertuar teatralny. Dziś w sobotę: „Don Cesar”.

Jutro w niedzielę (popoł.): „Aktorowie dworu; (wiecz.): „Bocaccio”.

W poniedziałek: przedstawienie składane na benefit p. Dębickiego.

We wtorek: „Baron cygański”.

Przedstawienie jubileuszowe i benefit p. Broisława Dębickiego, odbędzie się w poniedziałek 20 bm. Onegdaj podaliśmy szczegółowy program wieczoru, w skład którego wchodzi nieznane u nas jednoaktówki Labich'a i Gondineta („Tyran z miłości” i „Niebezpieczna rakota”), wznowiona operetka mistrza Jakóba „Wesela przy lajtnarce,” tudzież utwór jubilat „Bartosza z pod Krakowa,” w którym p. Dębicki odegra rolę bakałarza. Niemniej obiecującą zapowiada się część wokalna przedstawienia, reprezentowana przez p. Patkiewicza i p. Florjańskiego. Wyborowy program i trzydziestoletnia wyprawa p. Dębickiego zasługują na to, żeby publiczność lwowska, która tak skwapliwie manifestuje przy każdej sposobności swe sympatie dla artystów, złożyła dowód uznania dla prawdziwie zasłużonego weterana naszej sceny.

(m.) Teatr ruski we Lwowie. Onegdaj, niestety, znowu przed putami lawkami odegrali artyści ruscy tragedję „Zbojcy”. Przedstawienie — uwzględniając personal prowincjonalnego teatru — wypadło wcale poprawnie, a główne role, spożywszy w rękach pp. Biewerowa (Karol), Płoszewskiego (Franciszek) i pani Błogowiczowej (Amalia), odegrały zostały bardzo dobrze. Jedynie p. Stefański nie mógł na zadowolnić, niepotrzebnie bowiem Spilberga zrobił głupkowatym. Dziś w sobotę na dochód Towarzystwa ruskich rzemieślników „Zorja” odegrana zostanie wybrana operetka w 2 aktach „Puszyły” i komedycja „On nie zasłony”. W obec uciążliwej działalności Towarzystwa spodziewać się należy, że publiczność przyjdzie z pomocą rzetelnym usilowaniom biednych rzemieślników i zapełni dziś po brzegi salę „Domu naradnego”.

Wieczorek muzyczny Marcellego Tyberga z uprzejmym współudziałem pani z Rożanowskich Spilberczowej, pianistki panny Zdzisławy Setmajer, p. Fryderyka Stęgla, oraz pp. Peter i J. Malek, odbędzie się w środę dnia 22. grudnia 1886 w sali Kasyina miejskiego. Program jest następujący: 1. Em. Chwała. Kwartet smyczkowy. 2. Moliere. Adante z koncertu, odegra na wiolonczeli p. Stęgla. 3. Zdz. Fibich. Kwartet fortepianowy (part fortepianowy wykonają panna Setmajer). 4. a) Palloni. Pieśń. b) Karol Bendl. Melodia cygańska — odpiewa panna Sinielwiczowa; 5. a) V. J. Novotny, „Dumka” na skrzypce i fortepian, b) Setmajer, „Taniec polski” odegrają panna Setmajer i Tyberg; 6. Fryderyk Smetana. „Z mego żywota” kwartet smyczkowy.

(E. K.) Wieczorek muzyczny, urządzony wczoraj przez p. Wilhelma Czerwińskiego, w sali Kasyina miejskiego, zgromadził licznych słuchaczy, którzy z zajęciem przysłuchiwali się programowi przeważnie z utworów koncertanta siostrzenicy. Pośladomy w p. Cz. pracownika niemiernodowanego, bo od lat wielu na polu kompozytorji przeważnie na tlech polskich) czynnego, zasługującego tośmątem w pełnej mierze na uznanie w tej sferze inteligencji, która patrzyła na niego identyfikując z osobą o pięknych przedświatach deklamacji, czynnie, choćby tylko jawieniem się na koncercie daćby mogła dowód uznania talentowi i wytrwałej pracy zmiennokompozytora. Płód de resistance całego programu była sonata w (d-moll) na fortepiano (pna Uleniecka) i wiolonczelę (p. Sladek) poświęcona przesowu Kasyina miejskiego, dr. Malinowskiemu, w swoim czasie bardzo dobru wiolonczeliście. Kompozycja ta, bardzo ładnie i starannie tematycznie pracowana, od pierwszego razu korzystnie robi na uszach wróżenie. Alagio jest pełne nuzucia i szlachetnych myśli, osobiście w intermezzo b-moll, w którym dominuje śpiewem swym wiolonczela. Pna Uleniecka, uczennica kompozytora, odegrała part fortepianową w sonacie, tudzież wariacje Chopina op. 12. biegle i z należytym tchnieniem utworów zrozumieliśmy. Wiolonczelista p. Sladek zaszczytnie snany artysta, oddał bardzo trudną swą partję z całą precyzją pod względem technicznym, tudzież z pięknym i pełnym tonem w kancielinie. Występy powszechna cieszącą się sympatją artysty sceny naszej, p. Florjańskiego, tudzież utalentowanej śpiewaczki pny Bahidkiej, która bardzo ładnie odpiewała balladę Czerwińskiego „duch żeglarski” — wreszcie efektowna deklamacja p. Janikowskiego („Kryzys”) wiersz Gawełowicza przyczyniły się w nieznacznej części do urozmaicenia doborowego programu, który zakończył tercet na głosy damskie p. Os. wykonany z precyzją przez pny Pawlikow, Petzeld i p. Strzelecka. Publiczność darszyła bacznie oklaskami wszystkich wykonawców i wywołała kilkakrotnie autora.

Na niustającą Wystawę Zjednoczonego Towarzystwa przyjął sztuk pięknych (przy placu św. Ducha 1. 10) nadane zostały następujące obrazy i rzeźby: Szczerba Władysława „Pancerz eskortujący podwoły”, „Lisowczyk na csaach”, obrazy olejne. Kochanowskiego Romana dwa obrazy olejne. Krzesza Józefa „Lisowczyk”, obraz olejny. Kosińskiego Kajetana „Kwiaty letnie i zimowe”, dwa obrazy olejne. Machowicza trzy portrety pastelowe. Zagorajskiej Wandy popiersie z terrakoty. Bunicha Alojzego trzy studia z terrakoty.

Odczyt p. Z. Stupskiego w Kole literackim, o którym donosiliśmy już temi dniami, odbędzie się w poniedziałek 20. bm. Szczęśliwie panie nasze — zachęcamy do jak najcięższego przybycia na odczyt, pan S. bowiem mówi będzie o nader żywotnej dla każdej kobiety kw. stji, mianowicie „O wychowaniu w rodzinie”. W środę odbędzie się pusty odczyt w ratuszu.

Obraz mistrza Matejki. Do Poznania nadszedł w tych dniach najnowszy obraz mistrza Matejki, zamówiony przez grono obywateli i duchownych wielkopolskich, na dar jubileuszowy dla jednego z dostojników Kościoła. Obraz jest płótnem rozmiarów 108 x 127 centim., a przedstawia chwilę wręczenia dokumentu erekcyjnego Akademii Lubrańskich. Na wyniosłym tronie zasiadł w auli nowo wybudowanego kolegium w wspaniałych szatach biskupich, w mitrze i kapie, z pastorałem, Jan Lubrański, biskup poznański; przed nim, na stopniach tronu klęczy pierwszy rektor Akademii, przyjmujący z rąk biskupa dokument erekcyjny. Około dwudziestu osób duchownych i świeckich otacza tron biskupa. *Kurier Poznański* pisze, iż obraz wspaniale robi wrażenie i budzi rżewne wspomnienie dawnej przeszłości. Kiedy w Wielkopolsce pod rżadem ostatnich Jagiellonów szerzył się bardziej duch nanki i wiedzy, kiedy z pierwszej wielkopolskiej Akademii promienie światła spływały zaczęły na miasta i siola, kiedy syn włościanina z Januszkowa wdzierał się do rżymy, przypominającemu rżymycki Tybulów i Propercjanów, stawił ojczyznę i wielkich mecenasów nauk. Przez trzy blisko wieki Akademii Lubrańskich była się oświatą nauk w Wielkopolsce, zamknięto ją po okupacji. W pierwotnym, do dziś dnia istniejącym, gmachu mieściło się następnie Seminarjum duchowne. Wielki mistrz Matejko, wskrzeszając w tych smutnych czasach pamięć założenia Akademii Lubrańskich w Poznaniu, zasławił sobie na prawdziwą wdzięczność Wielkopolski, która dotąd utwora jego nie posiadała.

Z galic. Towarzystwa muzycznego. W niedzielę dnia 19. bm. odbędzie się w sali Towarzystwa (gmach teatralny) pod kierunkiem naczelnego dyrektora p. K. Mikulskiego, a z uprzejmym współudziałem pani Van der Meere (Kieleskowskiej) pierwszy koncert Towarzystwa z rok 1886/7. Program: 1. Ch. Gluck. Uwertura z „Ifigenji w Auli”; 2. zakochanym R. Wagnera. 3. a) P. Rode. Variazioni di Bravura; b) Ch. Mikul. „Chanson du Pays”; 4. Romance, odpiewa pani Van der Meere (Kieleskowska). 5. Ch. Mikul. Polones na trzy skrzypce, odegrają prof. Wolfsthal, Kozłowski, Stomkowski. 4. a) Massenet „Chanson de l'Abeille de l'opera „la Reine Topaze”; b) Kovacs. Pieśń węgierska, odpiewa pani Van der Meere (Kieleskowska). 5. L. Beethoven. Chór wiewiół z opery „Fidelio”, odpiewa chór męski Towarzystwa z towarzyszeniem orkiestry. 6. F. Chopin. Allegro z koncertu (e-moll) z towarzyszeniem orkiestry, odegra panna Hillenbrand. 7. L. Beethoven. Marz solenny (Rainy Aten), odpiewa chór męszany Towarzystwa z towarzyszeniem orkiestry. Początek z uderzeniem godziny pół do pierwszej w południe. Bilety otrzymać można w księgarni pp. Seyfartha i Czajkowskiego, a w dzień koncertu przy kasie.

„Kurier rolniczy”. Pod tym tytułem jak „centralny organ rolniczo-przemysłowy, handlowy i polityczny dla ludu polskiego” zaczął wychodzić w Poznaniu tygodnik, którego prenumerata kwartalna wynosi na 1 zł.

„Przegląd sądowy i administracyjny”, wychozący we Lwowie pod naczelnym kierownictwem adwokata i docenta Uniwersytetu dra Ernesta Tilla, kończy obecnie jedenasty rok swego istnienia. Czasopismo to umie zwa obok rozpraw naukowych orzeczenia najw. Trybunału sprawiedliwości, Trybunału kasacyjnego i Trybunału administracyjnego i podaje sprawozdania z bieżącej literatury. Zastępną niespożyta „Przeglądu” jest, że obok znanych autorów, wytrawnych pracowników na polu naukowym, znajdują dośł latwy przystęp także młodzi pracownicy, mając sposobność oglądania swych prac w czasopiśmie przez ogół pracowników czytelników. Idą za głosem osób w tej mierze kompetentnych, postanowiła Redakcja wydawać swe czasopismo od stycznia 1887 w sześciu miesięcznych o 5 arkuszach, by w ten sposób uniknąć roszadania artykułów i rozpraw. Mimo powiększenia kosztów wydawnictwa, pozostała jednak warunki prenumeraty niezmienioną (7 zł. rocznie). Nowa forma wydawnictwa nie podlega za sobą sreść żadnych zmian w cenie, a ma jeszcze to dogodność, że format 8° nadaje się o wiele lepiej, niż format dotychczasowy.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Kolej Północna. Wnioski Zarządu tej kolei dotyczące konwersji wszystkich 5% obligów srebrnych, zostały przez Rząd aprobowane i wkrótce nastąpić ma emisja nowych 4% obligów. Równocześnie zatwierdził Rząd przedłożony mu przez Zarząd kolei plan amortyzacyjny kapitału akcyjnego, w myśl którego umarzanie to rozpocznie się w r. 1929 a przeprowadzom będzie zupełnie w r. 1940.

Kolej obwodowa pod Krakowem. Ministerstwo handlu uwiadomiło już Zarząd kolei Północnej, iż trasę, ułożoną przez komisję, przyjmuje do wiadomości, zarazem żąda, aby Zarząd tejże kolei rozpoczął studia co do wybudowania kolei towarowej do fabryki tytoniu, aby dogadzać zyczeniem gminy m. Krakowa, wybudował przystanek dla osób między swoim mostem kolejowym a gościem na Zwierzynie i aby stacja, łącząca kolej obwodową z koleją Transwersalną, była urządzona dla przyjmowania osób i towarów.

Węgierskie losy premiowe z r. 1870. Przy elagnieniu w dniu 15. b. m. wylosowano następujących 31 serji: 1083 1371 1396 1465 1877 2024 2025 2075 2235 2387 2416 2453 2456 2606 2980 3049 3231 3301 3328 3410 3462 3530 3533 3587 3878 4203 4215 4363 4892 5251 i 5678. Główna wygrana padła zł. 120.000 na s. 1083 nr. 36; 12.000 zł. na s. 2075 nr. 43; 5.000 zł. na s. 2416 nr. 49; po 1.000 zł. na serji 3301 nr. 45, a 3482 nr. 6, s. 4892 nr. 3 i s. 4892 nr. 47; po zł. 500 s. 1083 nr. 31, s. 1371 nr. 46, s. 2024 nr. 27, s. 2285 nr. 17, s. 2387 nr. 48 i nr. 50, s. 2416 nr. 28, s. 2465 nr. 37, s. 2606 nr. 15 i nr. 29, s. 3009 nr. 21, s. 3328 nr. 21, s. 3533 nr. 19 i nr. 34, s. 3827 nr. 10, s. 4215 nr. 47, s. 4892 nr. 42 i s. 5251 nr. 23. Wszystkie inne numery wylosowanych serji wygrywają po 144 zł.

Losy wiod. Zakład kredytowy ziemski. Przy losowaniu w dniu 15. b. m. padła główna wygrana 50.000 zł. na s. 1892 nr. 55, s. 2747 nr. 51 wygrana 2000 zł. s. 1120 nr. 70, s. 185 nr. 1; po 1.000 zł. Dalej wylosowano następujące serje amortyzacyjne: 157 1686 2045 2346 2812 2938.

Lwów 17. grudnia. (Sprawozdanie zbożowe z wagi miejskiej). Pszenica czerwona złr. 7 — do 750, pszenica biała 7 — do 770, pszenica tarta — do —, żyto 450

do 550, jęczmień browarny 245 do 515, jęczmień na paszę — do 450 owies 5 — do 550, groch do gotowania — do 7 —, groch na paszę — do 5 —, kukurudza 8 —, rzeczka — do 7 —, koniżnica czerwona — do 450, — tymotka — do —, fasola — do 8 —, bób — do —, wyka — do 470 spirytus — do —.

Rubryka „Nadesłane” nie pochodzi od Redakcji, która też żadnej odpowiedzialności za nią nie przyjmuje.

N A D E S Ł A N E.

Trwały skutek leczenia. We wszystkich cierpieniach gośćwowych, reumatycznych krzów, członków i wstawów używane wyjął weisana „Molla wódka oryginalna” z Francji — z największym skutkiem. Cena flaszki 80 ct. Gościenną rozsyła za pobraniem pocztowem przez A. Mall apt. i c. k. liwerant nadw. Wien, Tuchlauben 9. W aptekach i handlach materiałów żądać wyłączenia preparatu Molla z tegoż marką ochronną i podpisem.

LEKARZ DENTYSTA

M A R K

dyplomowany na Wszechnicy wiedeńskiej

otworzył 3. listopada

Atelier dentystyczne

przy ulicy Halickiej nr. 1, pierwsze piętro.

ordynuje od godz. 9—6.

Sporządza sztuczne zęby i szczękę całe, oparte na ciśnieniu powietrza podług najnowszego amerykańskiego systemu.

Wykonuje wszelkie operacje bez bólu za pomocą kokainy. Plombuje zepsute zęby, złotem, srebrem, cementem itp. 2723 7—0

N A D E S Ł A N E.

Do Wielm. Pana Franciszka Jana Kwizdy, ok. austr. i król. rumuńsk. nadwornego dostawcy i aptekarza obwod. w Kornenburgu.

W czasie mojej długoletniej praktyki miałem niejednokrotnie sposobność robenia użytku z pańskiego „*plynu gośćowego*”. Wszak przekonanie się, że tenże jest wybornym środkiem pomocniczym przy leczeniu wszystkich rodzajów *gośća i reumatyzmu*. Wskutek tych spostrzeżeń uważam za stosowne, jako stary praktyk, 70-letni lekarz, zasłać ten wyborny środek każdemu cierpiącemu na gośćie i reumatyzm.

St. Vicenti, Istrija, 1. września 1886.

Edward Mrak, pens. lekarz c. k. marynarki.

Dostać można we wszystkich aptekach.

Główny skład w aptece obwodowej w Kornenburgu.

Uwaga. Przy zakupnie tego preparatu prosimy żądać zawsze „*plynu gośćowego Kwizdy*” i uważać na to, żeby każda flaszka jakoteż karton zaopatrzone były w markę obok narysowaną.

Wszzech nauk lekarskich

Dr. A. Gońka

po odbyciu specjalnych studiów dentystycznych w zakładach uniwersyteckich dentystycznych w Berlinie, otworzył

Atelier dentystyczne

przy ulicy Kopernika 1.5

i ordynuje od godziny 9. do 1. i od 3. do 5.

Wszystkie operacje dentystyczne na żądanie bezbolesnie, przy znieczuleniu kokainą lub gazem rozczesalającym (Lustgas). 2687 8—?

Sztuczne zęby osadzone na złocie, kaukuku itd.

„NADZIEJA”

dwutygodnik,

z wykazem bieżących cięgnięć losów, listów zastawnych, obligacji indemniz. i innych papierów wartościowych. Wiadomości bankowe, kolejowe i ekonomiczne.

Z dniem 1go stycznia 1887 r. rozpoczyna się trzeci rocznik „Nadziei” i wynosi przedpłata całorocznie: we Lwowie tylko złr. 1.—, z dostawą pocztową do domu złr. 1.20, a na prowincji złr. 1.30.

Catemni łami zalegają nieopłacone małe i wielkie wygrane, których właściciele zawsze jeszcze wyszukują pomysłowego umiśnku szczęścia, albo znowo ponoszą straty, gdyż kupony do wylosowanych papierów placą się także i po zapadnięciu terminu, lecz potracą następnie z kapitału przy podniesieniu takich.

„Nadzieja” jest zatem niezbędną potrzebą dla każdego posiadacza papierów wartościowych.

Z numerem noworocznym 1887

otrzymają prenumeratorem kilka dla wszystkich posiadaczy papierów wartościowych

bardzo ważnych dodatków bezpłatnie

a mianowicie: **Powszechny kalendarz losowań na rok 1887** wszystkich krajowych i zagranicznych losów, listów zastawnych, oblig. itp. **Wykaz wszystkich wylosowanych** a po dzień 31go grudnia 1886 r. jeszcze nie podniesionych krajowych i zagranicznych losów, listów zastawnych, obligacji, przyrzeczeń i akcji wraz z innemi bardzo ważnemi i zajmującymi tabelami.

Uprasza się dla uregulowania liczby nakładów i ekspedycji o rychłe prenumerowanie — że P. P. Prenumeratorem później przystępującym, nie byłoby żaden w stanie dostarczyć tych ważnych dodatków bezpłatnie. 2765 3—3

ADMINISTRACJA „NADZIEI”

AUG. SCHELLENBERG

Dom bank. i kantor wymiany we Lwowie.

Przegląd polityczny.

Lwów 18. grudnia.

[Ostatnie przed świętami posiedzenie Sejmu] odbędzie się we środę, chyba iż komisje nie przygotowałyby dostatecznego materiału. Po świętach podejmie Sejm napowrót obrady dnia 10. stycznia.

[Germanizacja nazwisk polskich] *Tydzień Piotrkowski* w dalszym ciągu drukowany już dokumentów, świadczących jawnie o germanizacji nazwisk polskich w parafji zdunsko-wolskiej, dorzuca jeszcze jeden, bodaj czy najważniejszy dokument: protokolarne zebranie pseudo-Nachtigala, w przedzie wójta gminy Łask, w uroczystości z rosyjskiej: Dnia 14. września 1886 r. W skutek polecenia pana naczelnika powiatu Łaskiego z dnia 18. września

nr. 13.830, wezwany przemianą d. kancelarji gminnej Wilhelm Stowiński zeznał, co następuje: „Imię moje *Wilhelm*, nazwisko *Stowiński*, mam lat wieku 58; ojciec mój nazywał się *Mikolaj Stowiński*, urodził się we wsi Nowy Świat gminy Wodzierady, w powiecie Łaskim i ochrzczony został w kościele w Mikolajewicach. Dla czego dzieciom moim nadano na chrzcie świętym nazwisko niemieckie, objaśnił mi niemi. Pastor zdunsko-wolski nazwisko „Stowiński” nie chce przyjąć, tylko „Nachtigal”. Na tem kończą moje zeznanie, a jako niemiejący piszę, proszę, aby się za mnie podpisał *August Frankowski* (podpisano). Za niemieckiego pisać Wilhelma Stowińskiego podpisuje się August Frankowski, wójt gminy Łask, Waleński.” Kopia urzędowa powyższego dokumentu p. A. K., korespondent *Tygodnia*, nadesłał tejże redakcji, jako niezbity dowód prawdziwości faktu powoływane.

[Wydalania żydów]. Z Kijowa donoszą, że wielu kupców i przemysłowców żydowskich, przedstawicieli głośnych firm, widzi się także zmuszonymi opuścić to miasto, lub zwinąć swe interesy w skutek ściśle w wykonanie wprowadzonego rozporządzenia, wedle którego nie wolno kupcom trzymać więcej pomocników i subiekctów, jak jednego w każdym interesie. W obec tego ograniczenia prowadzenie większego handlu staje się prawie niemożliwym. Wydalanie biedniejszej ludności żydowskiej odbywa się z całą ścisłością. Ruch handlowy w mieście, w skutek nieprzebywania kupców żydów z prowincji, słabnie co raz bardziej.

[O naprężeniu niemiecko-rosyjskich stosunków] pisze, jako o fakcie istniejącym, korespondent londyński do berlińskiej *Kreuz-Zeitung*, który miał sposobność rozmawiać o tej sprawie z pewną wybitną osobistością polityczną. Zdaniem tego dyplomaty, utrzymanie pokoju w stosunkach obecnych zawiązków należy wyłącznie osobistym wpływom cesarza Wilhelma. To też, gdy w danym razie wpływy te ustają, rzeczy przybiorą jak najgorszy obrót. W Paryżu dokonano już pewnych układów sojuszu z Rosją na wypadek wojny. W Austrii znowu istnieją wpływy słowiańskie, których lekceważenie należałoby, a które, być może, wyzyskane zostałyby ewentualnie za Rosją a przeciw Niemcom. Atoli, pomimo okolicznościowych kwosów, gabinetu w Wiedniu i Berlinie zgadzają się zupełnie co do potrzeby obrony wspólnych interesów. Pod rządami Salisburyskiego, Anglja znowu uzyskała więcej wpływów i w obec sultana stoi silniej od Francji. Egiptu nie porzuci ona w żadnym razie. Na wypadek wojny pomiędzy Niemcami a Francją, Anglja zachowywałaby się zrazu neutralnie, atoli trudno pomyśleć o wojnie izolowanej; jeśliby Niemcy nie zdobyli szybkim pochodem zwyciężkim znowu powalił Francję. W przeciwnym razie Anglja byłaby zmuszoną do uczestniczenia w kampanji.

[Mały stan obłożenia dla Frankfurtu] ma być w Radzie związkowej temi dniami zaproponowany i dyskutowany.

[Niemcy i Polacy w służbie rosyjskiej]. Pisma petersburskie donoszą, że z d. 1. stycznia 1887 usunieć będą z ograniczanych urzędów cłowych wszystkie urzędnicy narodowości niemieckiej.

Nadto miał według *Mosk. Wied.* postanowić Rząd rosyjski wywalić ze służby na kolejach strategicznych w Kongresowie wszystkich urzędników niemieckich i polskich. Katołowa uważa rozporządzenie to przez wzgląd na prawdopodobną bliską wojnę za zupełnie usprawiedliwione.

[Nord. Allg. Zig. o Bułgarii i sojuszu austro-niemieckim.] Organ ks. kancelarza zamieścił temi dniami artykuł, który w formie polemiki z *Berl. Tagbl.* zajmuje się obecną sytuacją polityczną w środkowej Europie, a między innemi dotyka także kwestji bułgarskiej i przemierza Niemiec z Austro-Węgrami. „Obstajemy przy tem jak najmocniej — pisze tedy w tej mierze inpirowana zawsze przez księcia Bismarka *Nord. Allg. Zig.* — że Rząd niemiecki bynajmniej nie poczyniwa się do obowiązku uszczęśliwienia Bułgarii, lecz natomiast do strzeżenia Niemiec przed niebezpieczeństwami. Żądanie podwyższenia stanu prezyencyjnego armji należy motywować czynnem: nie wrzekom obawu Niemiec przed krzys bułgarską, lecz po prostu tym faktem, wskazany przez mowę tronową, a wydułaczonym przez ministra wojny, że oto armja niemiecka stała się od armij innych mocarstw liczebno słabszą. Czy „dziura bułgarska” będzie lub nie będzie zatłkana, nie zmieniliby w niczem składu tych rzeczy, jak również zupełnie jest w tej mierze ogólnem, czy tron bułgarski zajmie osoba mniej lub więcej miła dla Petersburga. Co do wywodów dalszych *Berl. Tagblattu* o wrzekomej niepewności stosunków naszych z Austro-Węgrami, potrzebujemy tylko skonstatować ponownie, że tego rodzaju obawy są zupełnie bezpodstawne, a wiara w niezachwianą trwałość austro-niemieckich stosunków istnieje niezmieniona.”

[W senacie francuskim] zdarzył się d. 16. b. m. następujący wypadek: Gwardie rzekł: Ministrowie znikną z wyjątkiem Boulanger’a. Potrzebujemy męża, któryby nas uwolnił od niedźników, którzy nami rządzą! Volain przerywa: „Pan jesteście niedźnikami!” Przewodniczący wyzywa obu do porządku.

Gwardie oświadcza, że miał na myśli „Clemenceau i jego bandę”.

[Z Rzymu.] Do *Neue fr. Presse* donoszą: Krąży tu pogłoski, że kardynał Czacki ma być zamianowany następcą kardynała Jacobiniego.

[Londyńska Izba handlowa] zgłosiła się chętnie na nowe połączenie pocztowe z Ameryką za pomocą linij przez Suchumpton prowadzącej, gdyż droga ta komunikacyjna przedewszystkiem handlowi londyńskiemu nieobliczone przyniesie może korzyści.

[Chamberlain] w towarzystwie brata swego i odznaczającego się znajomością wielu języków tajnego urzędnika policyjnego G. v. Hladena, którego zabrał z sobą w charakterze tłumacza, przybył już do Londynu. Tym sposobem — tak pisze *Koeln. Zig.* — polityka w Anglii bogatsza się stała o jedną poważną, albowiem Chamberlain po doświadczeniach zdobytych w Stambule i Grecji zapewne już teraz nie zadowolili się odgrywaniem roli „kamiennego gościa” w Izbie gmin, gdy chodzić będzie o kwestje zagraniczne.

Telegramy własne „Dziennika Polskiego”.

Berlin 18. grudnia. Przyjazd deputacji bułgarskiej wita prasa z niewielką nadzieją powodzenia.

Kolonja 18. grudnia. *Koeln. Zig.* w pódurzędowym artykule, nazywa wysunięcie kandydatury księcia Koburgskiego podważania godnym faktem, który zwiększa trudności sytuacji.

Stambuł 18. grudnia. Wskutek rozbięcia się projektu z kandydatką Mingralczyka, cały gabinet jest zachwiany.

Sofja 18. grudnia. Pozostali tu urzędnicy konsultu rosyjskiego odjeżdża w tych dniach.

Telegrany biura koresp.

Bukareszt 18. grudnia. Traktat handlowy między Rosją a Rumunją został wczoraj na pigle lat podpisany.

Berlin 18. grudnia. Wczoraj przybyła tu deputacja bułgarska i zamieszkała w „Kaiserhof”. Wczoraj ogłoszone zostało rozporządzenie Ministerstwa stanu, zaprowadzające mały stan obłożenia w Berlinie, Frankfurtu s. M. i kilku innych okręgach. Rozporządzenie wchodzi w życie z d. 18. bm.

Berlin 18. grudnia. Komisja wojskowa ukończyła wczoraj pierwsze czytanie ustawy wojskowej. Przewodniczący proponował odroczenie komisji na Nowy Rok. Minister wojny wyraża życzenie, aby komisja natychmiast przystąpiła do drugiego czytania. Członkowie konserwatywni i narodowo-liberalni przemawiają przeciw odroczeniu, członkowie z centrum i wolnomyslni za odroczeniem. W ciągu dyskusji oświadczył minister wojny, że przyjęcie ustawy w uchwalonej przez wczorajszą formie jest rzeczą niemożliwą. W końcu odrzucono wniosek odciecznia posiedzenia 16 głosami przeciw 12 i pozostawiono przewodniczącemu oznaczenie przyszłego posiedzenia.

Madryt 18. grudnia. W Izbie oświadczył Castellar wśród oklasków centrumi prawicy, że zwałował monarchję Isabeli, Amadeusza i Alfonsa, przeciw rżymu, jednak reprezentowanej przez kobietę, której jako wdowa należy się wszelki szacunek, występować nie będzie.

Wiadomości giełdowe.

Lwów d. 17go grudnia. (Z izby handlowej). 1. Akcje na skutek: Kolei Gal. Karola Lwowska z 200 zł. 193 50 do 196 50, Kolei Lwów.-Czern.-Jassy 239 25 do 242 50, Banku austro-galic. 287 — do 292 —, Banku kred. gal. 215 — do 220 —, 11. Listy zastawne na 100 zł. wal. austr. Banku hip. gal. 6% — do —, Banku hip. gal. 5% 100 — do 101 —, Banku hipot. gal. s. 5%, prem. 108 40 do 104 40, Banku krajowego 4% w. a. 97 75 do 9

Na zniżając się
ŚWIĘTA
poleca
dla uczynienia podłogi piękną
polyskującą i trwałą
uznaną
powszechnie za najlepszą
MASĘ
DO ZAPUSZCZANIA PODŁÓG
i 2754 4-9
GLASURE
BURSZTYNOWĄ
dalej
wszystkie gatunki szcetek
ROGÓZKI
jak również
wielki wybór
Kasetek z farbami
SWIECZKI
na drzewka
STOGZKI
POZŁOTKA
na orzechy
złota i srebrna
STANIOŁ
biały i kolorowy
ZŁOTO
szeleszczące
po najniższych cenach
JÓZEF HANKE
skład farb i handel
materiałów
pod „Czarnym Psem”
we Lwowie
Rynek 38,
(we własnym domu)
L. Telefonu 173.

ROGÓZKI

kokosowe szczotkowe i plecione, z łyka aleosowego i Manilla,
dalej rogózki żelazne, słomianki i szczotki do przedpokojów

poleca po najumiarkowańszych cenach

JÓZEF HANKE WE LWOWIE

Skład farb i handel materiałów pod „Czarnym Psem” Rynek 38, we własnym domu. L. Telefonu 173.

Na sezon do polowania!
poleca 2470 40-0
Śróć, lotki, kule i kapsle.
Uniwersalne smarowidło
nieprzemakalne do butów.
Smarowidło podeszwochronne.
KORIOSOT
kautukowe, nieprzemakalne polysku-
jące czarne smarowidło do skór.
Czernidło (szwarc) i Lakier
czarny do butów.
APRETURA
do konserwowania skóry.
Tran rybi do skór.
Thuszcz do broni.
Podeszwy
konopne, filcowe i korkowe.
Płaszcz gumowe nieprzemakalne
po najniższych cenach.
JÓZEF HANKE
we Lwowie
Rynek liczb 38, we własnym domu.
Liczba Telefonu 173.

Ważne dla palących!

Najnowsze francuskie
Bibułki cygaretowe „la Patrie” i „Phenomene”
fabryki L. LEON & Cie w Paryżu,
przewyższają co do jakości wszystkie dotychczas istniejące fabrykaty, w dowód czego
poniżej podane świadectwo c. k. Wzschłony lwowskiej postużył moza.
Nr. 67. Świadectwo. Niżej podpisany, na podstawie przeprowadzonego ba-
dania chemicznego niniejszem poświadczam, jako papierki „LA PATRIE” i „PHE-
NOMENE”, fabryki L. Leon & Cie w Paryżu są wybornego gatunku i nie zawie-
rają żadnej szkodliwej substancji, która mogłaby niekorzystnie wpływać na zdrowie ludzkie.
Lwów dnia 25. listopada 1886. Przetłóży Instytutu chem. c. k. Uniw. lw.
Prof. Dr. B. Radziszewski.
Wyłączny zastępca dla Austrii i Węgier: **J. ELSTER we Lwowie, c. k.**
główny skład tytoniu i cygar Nr. 1, ul. Halicka 1. 2.
Główny skład we Wiedniu i. Zielinagasse 11, u p. A. Stefa Synów, — w Pradze
u p. J. Philippa. — Do nabycia we wszystkich trafikach i sklepach papierowych.
Dla uniknięcia naciągów zaopatrzony jest każdy listek napisem wodnym
L. Leon & Cie w Paryżu. 2775 2-3

!Na gwiazdkę!

Garnitury tj. noże, łyżki itp. z chińskiego srebra Christofa,
Bogaty wybór przedmiotów z brązu, pluszu, skóry,
drzewa i t. p., jak garnitury do palenia, pisania, lichtarzy
lampy, albumy, teozki do listów, kasetki z urządzeniem do
szycia, haftu i podróży, ramka z kwiatów, „fantazyjne” pu-
larsy i cygarówki z kufem i bez.
Bardzo gustowne klosze na kwiaty, postumenta, talerze
ścienne z majoliki i teracoty.

Wielki wybór zabawek dzieciennych!

Prześliczne dekoracje

na drzewka Bożego Narodzenia.

Skład haftów na kanwie,

suknie, pluszu i atlasie, skończonych i rozpoczętych, oraz wszelkie
przybory do szycia, haftu i krawieczyny.

STROJE DAMSKIE I MĘSKIE

poleca

handel **JANA KREMPY w Jarosławiu.**

Zamówienia wysłam odwrotnie bez kosztów opakowania. — Cenniki
na żądanie franco i gratis. 2523 6-7

Uznaną powszechnie za najlepszą
MASĘ DO ZAPUSZCZANIA PODŁÓG

poleca: 2454 32-0

JÓZEF HANKE

we Lwowie, Rynek 38, we własnym domu. L. Telefonu 173.

Dostać można:

we LWOWIE u nas, Rynek 38 i we wszystkich znaczniejszych handlach,
na prowincji:

W BOCHNI u p. J. Michnika.
W BORSZCZOWIE u p. Ol. Armata.
W BRODACZ u p. Witkowski i Sp.
u p. Adamowicza.
W BRZEŻANACH u p. B. Wroński.
W BUCZACZU u p. J. Neumanna.
W BUSKU u p. M. Goldhabera.
W CHODOROWIE u p. F. Marxa.
W CZERNIOWCACH u p. A. Bayera.
u p. W. Augustynowicza.
u p. St. Kurmańskiego.
u p. Ign. Schircha.
W CZORTKOWIE u p. S. Kostekiego.
W DEBICY u p. S. Serednickiego.
W DOLINIE u p. M. Kirscheha.
W DROHOBYCZU u p. Teofila Jabło-
ńskiego.
W GORLICACH u p. S. Muszyńskiego.
W GRODKU u p. A. Lipusa.
W HUSIATYNIE u p. A. Danielewicz.
W JAROSŁAWIU u p. G. Straszera.
u p. A. Tumidajskiego.
u p. K. Zabłotnego.
W JASLE u p. J. Pollaka i Syna.
W KAUZUSZU u p. Towar. spożywcem.
W KAMIONCE STR. u p. J. Sklenki.
W KIMPOLUNGU u p. K. Neumayera.
W KOŁOMYI u p. J. Rożańskiego i Sp.
u p. J. Kozłowskiego.
W KOPECZYŃCACH u p. N. Pozamenta.
W KOSSOWIE u p. M. Kamila.
W KRAKOWIE u p. J. Barberowskiego.
u p. S. F. Fischera.
u p. H. Fritsch.
W KROŚNIE u p. J. Łazarowicza.
W ŁANCUTIE u p. J. Cetnarskiego.
u p. J. Danielewicz.
W LEŻAJSKU u p. S. Pomeranica.
W LISCU u p. R. Baranickiego.
W MIELCU u p. J. Demickiego i Syna.
W MIKULINCACH u p. E. G. Grossmann.

W MONASTERZYSKACH u p. J. Suhla.
W MOSCISKACH u p. Frz. Lech.
W MYSLĘCACH u p. J. Gutmanna i S.
W NADWÓRNIE u p. J. Kisielewskiego.
W NOWYM SĄCZU u p. J. Millera.
W PODHAJACACH u p. J. Zimna spad-
kobierców.
W PRZEMYŚLU u p. M. Kozłowskiego.
u p. M. Kruga.
u p. F. Faliszewskiego.
u p. M. O. Gansa.
W RADÓWCACH u p. L. Sonnenreich.
W ROHATYNIE u p. F. Marxa.
W RZESZOWIE u p. E. G. Neugebauera.
u p. F. Jaskiewicza.
W SAMBORZE u p. A. Kromera.
W SANOKU „Narodna Tarhowla ruska.”
u p. J. Rynczarskiego.
W SERECIE u p. J. Demickiego.
W SIENIAWIE u p. Towar. Spożywcem.
W SKALE u p. J. H. Kohna.
W SNIATYNIE u p. J. Böhma.
W STANISŁAWOWIE u p. K. Jonasa.
W STARYM SĄCZU u p. A. Esena.
W STRYJU u p. Lechickiego i Koster-
kiewicza.
W SUCCAWIE u p. L. Hnlickiego.
u p. J. Szmonowicza.
W TARNOWIE u p. W. Młodnera i Sp.
u p. Tad. Scharfa.
W TUMACZU u p. J. Hubschmanna.
W TUSTEM u p. W. Budziszewskiego.
W TURCE u p. W. Kuczyńskiego.
W TYSMENICY u p. J. Zamichowskiego.
W WADOWICACH u p. A. Pohla.
W ZALESZCZYKACH u p. H. Sanockiego.
W ZŁOCZOWIE u p. F. Kordeckiego.
W ŻÓŁKWI u p. F. Olearczyka.
W ŻYWCU u p. A. Pawlukiewicza.

ARTYKUŁY CHIRURGICZNE

Baloniki do rozpylania podwójne
Bougies i katetry
Bougies woskowe
Cerata gumowa nieprzemakalna
„Clysoires”
Faszkki na mleko
Faszkki do ssania
Faszkki moczowe
Faszkki moczowe podróżne
Gąbki do gardła
Gąbki paryskie
Garnitury do flaszek do ssania
Garnitury do lejków Hegara
Garnitury do ssania
Irrigatory do podróży
Kanki z kauczuku i kości
Kanki maciczne
Katetry dla koni
Klysofony
Klystry dla koni i bydła
Kroplomierze
Lejki Hegara z blachy, kauczuku,
niklu i szkła
Miedzianki kauczukowe dla cho-
rych
Napierśniki
Obrażki na nagniotki
Ochraniacze od pomazań
Odcigacze mleka
Opaski gumowe
Papier gutaperchowy
Papier pergaminowy
Pęcherze rybie
Pędzelki do gardła
Pędzelki do oczów
Pesaria
Pierścienie gumowe
Pierścienie gumowe ząbkowane
Pierścienie maciczne
Poduszki gumowe
Pończochy gumowe przeciw kur-
czom
Prezerwatywy gumowe
Prezerwatywy damskie
Przepaski perijodyczne
Prześci-radła gumowe
Przynależności do irrigatorów
Pypki do ssania
Rozpylacze do perfum
Rozpylacze do proszku
Stachawki kauczukowe
Sondy żółdkowe
Suspensorja
Wata Bruna do opatr. wania
Wata szpitalna
Węże gumowe
Wkręplacze do oczów
Woreczki na lód
Woreczki perijodyczne
Wstrzykawkę gruszkową
Wstrzykawkę gumową, metalową
i szklaną
Wstrzykawkę do iniekcji
Wstrzykawkę maciczne kauczu-
kowe
Wstrzykawkę do proszku na owad-
y
Zbiorniki moczowe

poleca

JÓZEF HANKE

we Lwowie,

Skład farb i handel materiałów „pod Czarnym Psem” Rynek liczb 38,

(we własnym domu)

Liczba Telefonu 173.

WAŁECZKI elastyczne do okien i drzwi, najpewniejszy
i najtańszy środek ochronienia
się od przeciągów **GIPS, KIT do okien,**

PASY DO MASZYN, OLIWE DO MASZYN,

Smarowidło do wozów najlepszej jakości (żaden fabrykat naftowy) 100 kil. 14 złr.

Wszelkie wyroby gumowe, artykuły techniczne i chirurgiczne,

Pompy do piwa,
Maszyny do korkowania,
Górty parciane tapicerskie,
Pasy do gimnastyki,
Rogózki żelazne i tyczkowe,
Latarnie do stajen i ręczne,
Łapki na myszy i szczury,
Gąbki i skórki do mycia powozów,
Gąbki toaletowe,

Francuskie i krajowe perfumeryje
i mydła,
Grzebienie i szczotki do czesania,
Sznury bielone do bielizny 1 kilo
80 ct.,
Sznury do rolet,
Amerykańskie puszkki oszczędności,
i inne metalowe wyroby stosu-
jące się przy nadchodzących
świętach,

Wiaderka do gaszenia ognia,
Cerata na stoły i meble,
Wielki wybór szcetek wszelkiego
rodzaju,
Łopatkki na śmiecie,
Najlepszą masę i lakiery na podłogę,
I wiele innych artykułów potrze-
bnych przy gospodarstwie, bu-
dowie i urządzeniu domów,

Śróć, lotki, kule i kapsle,
Uniwers. smarowidło nieprzemakalne do butów,
Smarowidło podeszwochronne,
Koriosot, kautukowe, nieprzemakalne pols-
kujące czarne smarowidło do skór,
Czernidło (szwarc) i lakier czarny do butów,
Apretura do konserwowania skóry,
Tran rybi do skór, Thuszcz do broni,
Podeszwy konopne, filcowe, korkowe,
Płaszcz gumowe nieprzemakalne,

poleca

ALOJZY HÜBNER

(w lokalnościach niegdys
cukierni Rothlendera).

ulica Karola Ludwika pod l. 13

Skład farb, handel materiałów i specjalnych artykułów do użytku gospodarskiego.